

DARBININKAS

Vol. LXIII, Nr. 33
Rugpjūtis-August 25, 1978

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Naujam popiežiui rinkti kardinolų konklava prasideda rugpjūčio 25.

Prez. Carter nutarė vetuoti kongreso priimtą 37 bil. dol. paskirstymą krašto gynybos reikalui, nes jo manymu naujo atominio lėktuvnešio statymas esąs nereikalingas, o sumų sumažinimas Nato ginkluotom pajėgum stiprinti neigiamai atsiliepsiąs į Europos gynybą.

Trim amerikiečiam Maxie Anderson, Larry Newman ir Ben Abruzzo pavyko pirmą kartą helijaus dujom pripildytu balionu per 7 dienas perskristi Atlantą. Balionas pakilo iš Maine valstijos ir nusileido Prancūzijos prie Paryžiaus.

Vietnamas, nestatydamas jokių sąlygų, stengiasi užmegzti normalius santykius su JAV. Tuo reikalu ten išvyko atstovų rūmų 7 narių delegacija.

Okupuotoj Estijoje, Taline vyksta Sov. S-gos suorganizuota priešolimpinė laivų regata. Čia taip pat žada vykti ir 1980 numatytos olimpinės buriavimo rungtynės. Laisvieji estai bijo, kad šie renginiai nebūtų panaudoti sovietinei propagandai.

Prez. Carter pareiškė, kad nei Egipto prezidentas, nei Izraelio min. pirm-kas jokių naujų nuolaidų nėra padarę, tačiau sutiko dalyvauti rugsėjo 5 įvyksiančiuose Camp David pasitarimuose dėl taikos Art Rytuose. Konferencijos nepasisekimas gali smarkiai pakenkti prez. Carter vedamai politikai, tačiau Egipto vykdomi pasirošimai naujam karui jį paskatino tokią konferenciją šaukti.

JAV atsisakė dalyvauti JT Ženevoj suruoštoj konferencijoj kovai su rasizmu ir diskriminacija, nes jį vyraus trečiojo pasaulio valstybės ir nedarys nieko dėl Sov. S-gos vykdomos žydų ir kitų tautybių diskriminacijos, žmonių naikavimo Ugandoj ir kurdų persekiojimo Irake.

Kinijos komunistų partijos pirm-kas Hua Kuo-feng atvyko kelių dienų vizitui į Rumuniją ir buvo labai iškilmingai sutiktas. Be to, jis dar lankysis Jugoslavijoje ir Irane. Savo kalboj, neminėdamas Sov. S-gos, pasmerkė imperialistines ir svetimus kraštus grobiančias valstybes.

Izraelio vyriausybė buvo nutarusi vakariniam Jordano krante įrengti dar 5 naujas žydų kolonijas, tačiau jų statyba iki Camp David įvyksiančios konferencijos buvo laikinai sulaukta.

Izraelio okupuotam vakariniam Jordano krante okupaciniai organai nuolat dėl įvairių priežasčių nusavina arabų žemes ir draudžia arabams plėsti savo miestų plotus, bet pastoriai plečia žydų kolonijų steigimą.

Japonija ir Kinija pasirašė taikos sutartį, kurioj yra nuostatos, reikalaujās priešintis trečios valstybės įsigalėjimui toj srity. Sov. S-ga dėl to nuostatos pareiškė griežtą protestą Japonijai, tačiau Japonija jį atmetė.

JAV nuo 1946 suteikė Turkijai karinės pagalbos už 7 bil. dol. Turkijos 300 karo lėktuvų, 3000 tankų ir 500,000 vyrų armija pririša 26 Varšuvos pakto kariuomenės divizijas, kurios kitaip galėtų būti perverstos į centrinę Europą prieš Nato pajėgas. Be to, dėl savo padėties ji gali sekti sovietų karo laivų judėjimą iš Juodosios ir Viduržemio jūrų, o JAV ten įrengtais sekimo punktais gali stebėti sovietų karinius pasirošimus.

KUNIGŲ SEMINARIJOS UŽKULISIUOSE Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 32

1978 vasario pradžioje Lietuvos kunigai įteikė Kauno arkivyskupijos apaštališkajam administratoriui vysk. J. Labukui laišką. Laiške rašoma, kad kunigai susirūpinę Kauno Kunigų seminarijoje susidariusia nepakankama padėtimi dėl nuolatinio valdžios pareigūnų kišimosi į seminarijos reikalus. Ordinariai, bijodami daugumo keršto, nedrįsta pašalinti iš seminarijos KGB užverbuotus klerikus. Laiško autoriai dėkoja Kunigų seminarijos rektoriui už klieriko Jakučio pašalinimą ir apgalvestauja, kad paliktas pastovus seminarijos drausmės ardytojas, visų klierikų laikomas KGB agentu klierikas Rudis. Trečio kurso klierikas Kazlauskas taip pat laikomas KGB agentu, kurį reikia tuojau šalinti iš seminarijos. Panašių klierikų į aukščiau minėtus esą ir kituose seminarijos kursuose.

Laiško autorių nuomone, Ordinariai darą didelę klaidą šventindami kunigais abejotinos vertės klerikus.

Kunigai priekaištuoja Kauno arkivyskupijos apaštališkajam administratoriui vysk. J. Labukui, kad jis, skirstydamas kunigus į parapijas, labiausiai atsižvelgias į valdžios pareigūnų pageidavimus. Nurodomas kun.

Izidorias Butkaus pavyzdys. Šis kunigas valdžios pareigūnų spaudimu yra primestas Kauno arkivyskupijos kancleriu, o dabar paskirtas ir šv. Antano parapijos klebonu.

Kunigai susirūpinę, kad nebūtų nominuoti vyskupais tokie Lietuvos kunigai, kurie šioms pareigoms visiškai netinkami.

Laiške taip pat reiškiamas nepasitenkinimas, kad Lietuvos Ordinariai neleidžia vykti Lietuvos kunigams į misijas Rusijoje.

Tarp Lietuvos kunigų plačiai kursuoja gandas, kad kandidatu į vyskupus keliama Kauno arkivyskupijos kanclerio Izidorias BUTKAUS kandidatūra. Jo paskyrimas vyskupu, rimtų kunigų nuomone, būtų nelaimė Lietuvos Katalikų Bažnyčiai. Kunigai ir tikintieji yra nurodę vysk. J. Labukui kanoniškas kliūtis, dėl kurių jis negali būti skiriamas į šį aukštą bažnytinį postą.

Vasario mėn. laikinai seminariją paliko Vilniaus arkivyskupijos klierikas V. RUDIS, kuris visų laikomas KGB agentu. Bijomasi, kad tiek J. JAKUTIS, tiek V. RUDIS gali būti į seminariją sugrąžinti, tai dar kartą patvirtintų, kad seminarija nėra kiek nepajėgia išsivaduoti iš KGB varžtų.

-o-

“LKB Kroniką” pasiekia iš įvairių Lietuvos vietovių faktai, kaip KGB verbuoja savo agentais patarnaujančius mišiose vaikus ir jaunuolius. Saugumiečiai patys atvažiuoja į mokyklas, verčia mokinius susitikinėti su jais ir t.t.

“LKB Kronika” prašo visus kunigus ir tikinčiuosius tėvus informuoti moksleivius apie šias KGB pastangas, kad nebūtų suklusintos tikinčiųjų vaikų gyvenimas. Be to; atrodo, kad KGB ypač stengiasi užverbuoti šnipais tuos, kurie ateityje gali stoti į Kunigų seminariją.

-o-

KGB skleidžia mintį, kad “LKB Kronika” todėl nelikviduojama, nors jos leidėjas žinomi, nes ji varanti ardomąjį darbą tarp kunigų. Šią mintį, kaip KGB ruporai, kartoja net kai kurie aukšti dvasiškiai.

1978 pradžioje rajoniniai laikraščiai perspausdino Religijų reikalų tarybos įgaliotinio K. TUMĖNO straipsnį “Socializmas garantuoja sąžinės laisvę”. Šis K. TUMĖNO str. rodo, kad okupacinės valdžios politika Bažnyčios atžvilgiu iš esmės nepasikeitė. Bažnyčia ir tikintieji persekiojami — bet tik subtilėmis priemonėmis, nors kai

NAUJOJI PLB VALDYBA PERĖMĖ PAREIGAS

Chicagoj, Jaunimo Centro kavinėj, rugpjūčio 6 buvo perduotos pareigos naujai Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybai, kuri buvo išrinkta PLB seimo metu Toronte.

Buvusios valdybos pirmininkas Bronius Nainys savo trumpame atsisveikinimo žody prisiminė atliktus darbus ir neužbaigtus užsimojimus, kuriuos perduoda naujai valdybai. Išskėlė lietuviško žodžio puoselėjimo svarbą. Kaip paskutinį įsipareigojimą, einant PLB pirmininko pareigas, Bronius Nainys įteikė specialų pažymėjimą PLB seimo pagerbtam prof. Juozui Žilevičiui, pirmosios lietuvių dainų šventės organizatoriui.

Perimant pareigas, naujosios valdybos vardu tarė žodį PLB pirmininkas Vytautas Kamantas. Dėkojo buvusiai valdybai už atliktus darbus ir ryžtą. “Mes norim būti atvira valdyba”; naujasis pirmininkas pažadėjo bendrauti ir palaikyti artimus ryšius

kur nevengiama net grubaus teroro, ir visa tai bandoma pridengti gražiaisiais žodžiais.

-o-

K. TUMĖNAS rašo, kad “valstybė nesikiša į bažnyčios kanoninę ir liturginę veiklą”, o pats Didįjį Šeštadienį (kovo 25) atvažiojo į Kauno Kunigų seminariją ir privertė seminarijos vadovybę pašalinti du klerikus — P. RAZUKĄ ir V. PUKĄ, nors jie nebuvo padarę jokio nusikaltimo. Vienintelė jų kaltė: V. PUKAS paskolino P. RAŽUKUI rašomąją mašinėlę, o šis bandė pasidauginti religinės literatūros. KGB įžiūrėjo šiuose klierikuose potencialinę savo priešus ir nutarė išardyti seminarijoje “antitarybinius lizdus”.

Iš kitos pusės KGB deda pastangas sugrąžinti į seminariją savo agentą, buvusį kleriką R. JAKUTĮ. Ypač uoliai šiame reikale KGB talkina mons. Č. KRIVAITIS, kun. A. GUTAKAS ir kt. kunigai. Nuo dabar seminarijos vadovybė neturės teisės be Ordinarių sutikimo pašalinti kleriką iš seminarijos. Šis nutarimas bus naudingas tik KGB, nes kai valdžia norės pašalinti gera kleriką, Ordinariai tylės, kaip tylėjo D. Šeštadienį, pašalinant P. RAZUKĄ ir V. PUKĄ, o kai reikės iš seminarijos išvyti KGB agentus, atsiras Ordinarių, kaip mons. Č. KRIVAITIS, kurie užstos KGB kolaborantus, o likusieji Ordinariai iš baimės patylės, kaip tylėjo pastaruoju metu.

Scarks (ji Kudirkos vizito proga pardavė kaimynam ir pažįstamam 20 egz. Kudirkos knygos), Adolfas V. Bernotas iš Associated Press, Barry Palmer, Širvydo vaikaitė Barbora Platt iš N.H. Business and Trade Association biuro Concorde, dr. V. Kaupas iš Concordo ir Julė Grauslytė, kuri buvo apsirengusi spalvingu tautiniu kostiumu ir gubernatoriui perskaitė anglų kalba Širvydo suredaguotą padėką.

Gubernatoriaus štabo fotografas, spaudos atstovai ir vienas lietuvis šį pasimatymą fotografavo.

Pasikalbėjimai su S. Kudirka
Simas Kudirka viešėjo pas Kazį ir Julę Grauslius, Hudson, N.H., kur Adolfas V. Bernotas padarė su juo pasikalbėjimą lietuvių kalba, o Barry Palmer — pusiau lietuvių, pusiau anglų. Bernotas vėliau pasitelkė savo bendradarbę Carolyn d'Entremont, kuri telefonu plačiau pasiteiravo apie Kudirką pasikalbėjime su Julija Grausliene. Abiejų reportažas Associated Press vardu buvo paskelbtas Nashua dienrašty liepos 21. Palmerio pasikalbėjimas paskelbtas Manchester Union Leader taip pat liepos 21. Kiek anksčiau Palmeris parašė patrauklią Kudirkos knygos recenziją savo dienraščiui.

Vienas mūsų veikėjų pateikė Kudirkai eilę klausimų, į kuriuos jis atsakė. Pasikalbėjimas

su diplomatine tarnyba, Vliku, su krašty LB valdybomis ir su visom lietuviškom organizacijom.

Pirmininkas pristatė naująją valdybą. Pažymėjo, kad vicepirmininkas dr. Algis Paulius vadovaus komitetui, telksiančiam lėšas IV jaunimo kongresui. Numatyta sutelkti 90,000 dol.

Vykdomasis vicepirmininkas Vaclovas Kleiza pasidalino mintimis apie valdybos “jaunumą”. Amžiaus vidurkis — 45 metai.

Pareigų perdavimui vadovavo Kazys Laukaitis, LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkas. Dalyvavo apie šimtinė žmonių.

-o-

PLB valdybos adresai. PLB valdyba: Vytautas Kamantas, 1110 69th Street, Darien, Illinois 60559, USA. Iždo reikalais: Mečys Šilkaitis, 8750 West 92nd Place, Hickory Hills, Illinois 60457, USA.

APIE PAULIŲ VI OKUPUOTOJ LIETUVOJ

Popiežiaus Pauliaus VI mirimo dieną, rugpjūčio 6, sekmadienį, Tiesa trečiame puslapy išspausdino ilgoką straipsnį “Quo vadis, Vatikane?” I. Grigulevičius, radęs progos ir keiliem palankiems žodžiams, daugiau neigiamai vertina Pauliaus VI ir Katalikų Bažnyčios veiklą.

Pirmoji žinia apie Pauliaus VI mirtį paskelbta Tiesoj rugpjūčio 8, antradienį, kronikos skyrių. Kaip paprastai, su iškraipytais vardais pranešama, kad “vadovaujančias funkcijas Vatikane vykdys valstybės sekretorius kardinolas Žanas Vijo”.

Rugpjūčio 9 Tiesa perspausdino žinią iš Izvestijų ir davė šiek tiek informacijų apie naujo popiežiaus rinkimus.

Okupuotos Lietuvos bažnyčiose pamaldos už velionį Paulių VI vyko rugpjūčio 13, sekmadienį.

Popiežiaus Pauliaus VI laidotuvsė JAV oficialią delegaciją sudarė prezidento žmona Rosalyn Carter, sen. Kennedy ir NY gubernatorius Carey.

Irane vėl vyko kraštutinių mahometonų sektos sukeltos riaušės, bet Irano armijai ir tankam pavyko jas sustabdyti.

Prez. Carter ėmėsi dar neskelbiamų priemonių dolerio smukimui tarptautinėse pinigų biržose sulaukyti.

JT paliaubų priežiūros daliniai pietiniam Libane paneigė gandus, kad jie ginklu padės Libano kariuomenės daliniam įsitvirtinti piet. Libane.

Paaštrėjus tarpusavių ginčams tarp Palestinos išlaisvinimo org-jos nuosaikiųjų ir kraštutinių grupių, Libane buvo išsprogdintas pastatas, kuriam buvo įsikūręs radikalios grupės štabas. Žuvo apie 100 žmonių. Be to, Libijoje buvo nušautas Irako, kur yra susisipietę kraštutiniai palestiniečiai, diplomatas.

Paaštrėjo, kad Izraelis nuo pat 1948 palaikė slaptus ryšius su arabų valstybėmis. 1977 Izraelio žvalgyba įspėjo Egiptą, Sudaną ir Saudi Arabiją, kad Libijoje apmokyti teroristai planuoja nuversti jų vyriausybes. Dėl to sąmokslininkai buvo laiku areštuoti, o Egiptas įsiveržė į Libiją ir sunaikino ten veikusią teroristų apmokymo stovyklą.

Sov. S-gos teismas nuteisė sovietų disidentą Aleksandrą Padrabinek 5 m. tremties už tai, kad jis pirmas paskelbęs apie politinių kalinių kankinimą psichiatriinėse ligoninėse.

buvo įrašytas į juostelę, kurią Ričardas Grauslys nuvežė Petrui Viščiniui, Laisvės Varpo radijo valandos vedėjui, ir jis ją paskelbė savo programose liepos 23 Naujosios Anglijos lietuviams.

Kor.

Nashua, N.H., lietuviai palydėjo S. Kudirką pas gubernatorių. Iš k.: delegacijos pirm. Kazys Grauslys, Simas Kudirka, Julė Grauslytė ir Vytautas Širvydas. Sėdi New Hampshire gubernatorius Meldrim Thomson, Jr.

LIETUVIŲ DELEGACIJA PAS NEW HAMPSHIRE GUBERNATORIŲ

Pas Sharkį-Žukauską

Nashuoj ir apylinkėj susisaptingęs būrelis sąmoningų New Hampshire valstijos lietuvių vėl atliko žymėtinų darbų. Pirmiausia, Associated Press žinių agentūros raštinės vedėjas valstijos sostinėj Concord, Kaune gimęs, Amerikoj užaugęs ir Connecticuto universitete žurnalistikos diplomą įgijęs Adolfas V. Bernotas sumanė nuvažiuoti pas mūsų valstijos, Eppingo mieste ly nuo 1952 pastoviai apsigyvenusį žymų lietuvių, 1932-33 pasaulio bokso čempioną Jack Sharkey — Juozą Povilą Žukauską, gimusį Binghamptone, N.Y. Nuvažiojo jo pasveikinti 75 metų amžiaus proga.

Padarė platoką pasikalbėjimą (dalinai lietuvių kalba), kuriame Sharkis pabrėžė savo gilų prisirišimą prie lietuviybės ir gimtosios kalbos. Per Associated Press Bernotas pasikalbėjimą išplatino po visą Ameriką. Vietinis Nashua Telegraph dienraštis jį paskelbė liepos 12, o Atlanta, Ga., gyvenąs Jonas Rau-

donis (velionio advokato Alfonso brolis) atsiuntė iškarpa iš The Atlanta Journal ir Constitution laikraščio, paskelbusio tą pasikalbėjimą liepos 16.

Pas gubernatorių

Po to Vytautas Širvydas ir Kazys Grauslys suplanavo sudaryti New Hampshire lietuvių delegaciją, kuri pasimatytų su gubernatorium Meldrim Thomson Jr., įteiktų jam autografuotą Simo Kudirkos “For Those Still at Sea” knygą ir padėkotų už Pavergtųjų Tautų savaitės paskelbimą bei dalyvavimą jos ceremonijose Epsom, N.H. Per lietuvių kilmės žurnalistą, Manchester Union Leader redakcijos narį Barry Palmer besirūpinant gauti pasimatymui dieną, patirta, kad gubernatorius labai nori vėl pasimatyti su Kudirka.

Gubernatorius Kudirką pirmusyk sutiko ir su juo susipažino per Vasario 16 minėjimą Nashuoj Amerikos Bicentennial metu, Arts ir Science

centre, į kurį atėjo 400 lietuvių, latvių ir kitų asmenų. Amerikiečiai stebėjosi, kad gubernatorius, reikalų spūsties nežiūrėdamas, atvyko iš sostinės Concord į Nashuą, į lietuvių parenkimą; to jis nepadarė kitom etninėm grupėm, ruošusiom savo vakarus tame pačiame centre. Barry Palmer tada pirmininkaujant, gubernatorius pasakė gražų žodį, apdovanojo Kudirką valstijos Bicentennial medaliu ir sveikinimo raštu. Dabar vėl norėjo jį sutikti.

Delegaciją ir Kudirką gubernatorius labai šiltai priėmė liepos 21. Kudirka jam įteikė savo knygą su autografuotu anglų kalba įrašu, kurį suredagavo Širvydas.

Gubernatorius savo keliu nukabino nuo sienos įrėmintą savo politinio gyvenimo pirmąją gairę (taip jis pareiškė), skelbusią “Low taxes are the result of low spending” ir padovanojo Kudirkai.

Delegaciją gubernatoriui pristatė Širvydas. Ją sudarė: Kazys Grauslys, Nashua Balfio skyriaus ilgametis pirmininkas (skyrus veikia ir kaip Altos dalinys), jo žmona Julija, kaimynė veikėja Elena Andriuskevičiūtė

Popiežius Aleksandras III joja į Romą, kardinolų, pasipuošusių su raudonom skrybėlėmis, lydimas. Spinello Aretino paveikslas 1407.

KARDINOLAI IR KONKLAVA

BENVENUTAS RAMANAUSKAS, OFM

Per pirmąjį Bažnyčios istorijos tūkstantmetį popiežiai buvo renkami populiariu liaudies pritarmu. Popiežius Mikalojus II 1059 paskelbė kardinolų kolegijos nuostatą.

Žodis "kardinolas" yra kilęs iš lotyniškojo "cardinalis" (pagrindinis). Tai Katalikų Bažnyčios dignitorius, paprastai vyskupas, popiežiaus patarėjas ir padėjėjas Bažnyčios valdymo darbe.

Šiandien kardinolų kolegija susidaro iš Romos kurijos ir reikšmingų pasaulio vyskupijų dignitierių. Mirus popiežiui, ji rūpinasi Bažnyčia ir renka naują popiežių.

Kardinolai

Šv. Petras į Romą atvyko apie 55 metus po Kristaus. Ten jau buvo krikščionių, ir siautė jų persekiojimas. Krikščionys ėjo į pogrindį. Jie jungėsi į būrelius, kurie jau žinojo savo kelią aplink Romą. Žinojo, kurie romėnai jiems pagelbės, kuriais galima bus pasitikėti ir kuriais ne. Iš pirmųjų krikščionių sugėbimo mitriai atidaryti ir uždaryti grėsmingas duris atsirado lotyniškas žodis "cardo" — durų sąvara.

Beveik 400 metų kardinolai Bažnyčioje neturėjo nustatyto vaidmens. Praėjo dar kiti 500 metų, kai kardinolai tapo popiežiaus rinkėjais. Tačiau jie Baž-

nyčiai buvo svarbūs savo patyrimu ir išmintimi nuo pat pirmųjų krikščionybės dienų.

Kardinolų skaičius

1586 popiežius Sikstas V, pranciškonas, nustatė kardinolų skaičių — 70. Tas skaičius buvo nustatytas pagal Senojo Testamento Mozės patarėjų skaičių: "... Surink man septynis dešimtis vyrų iš Izraelio senesniųjų, apie kuriuos tu žinai, kad jie tautos senesnieji ir viršininiai, ir nuvesi juos prie sandaros padangtės... idant kartu su tavim neštų tautos našta, ir ne tu vienas būtum apsunkintas" (Sk 11, 16).

Prieš tai jau popiežius Paulius IV (1555-59) kardinolų skaičių buvo padidinęs iki 70, o popiežius Pijus IV (1559-65) jų skaičių pakėlė iki 76.

1958 popiežius Jonas XXIII kardinolų skaičių padidino iki 85. Dabar, mirus popiežiui Pauliui VI (1978), jų skaičius liko 117 (iš jų 4 pranciškonai).

Kardinolų drabužiai

1630 popiežius Urbonas VIII kardinolams suteikė Eminencijos titulą, kad išskirtų juos iš vyskupų ir arkivyskupų.

Kardinolai turėjo 50 skirtingų ceremonialinių drabužių. Du iš pažymėtinų — raudona skrybėlė ir purpurinis apsiaustas.

Raudona spalva buvo kankinių spalva; kardinolams ji simbolizavo pasiryžimą lieti kraują už Bažnyčią.

Purpurinė spalva senoj Romoje buvo kilnumo ženklas. Bajoras gatvė buvo galima pažinti tik iš purpurinių drabužių.

Balta spalva buvo rezervuota valdovams: imperatoriams, karamai ir popiežiams.

Dominuojanti kardinolų aprangos spalva buvo raudona: raudonos sutanos, raudonos pirštinės, raudoni batai. Reikšmingiausia buvo raudonoji skrybėlė.

1245, esant popiežium Inocentui IV, Lijono I susirinkimo dokumentuose užtikinama, jog kardinolai, atvykę į susirinkimą, turi nešioti raudoną skrybėlę.

Jau prieš renesansą menininkai piešdavo ar įgraviruodavo ant arklių jojančius ar pėsčius kardinolus. Iškilmingose procesijose kardinolai įdavo paskui popiežių, ant galvų užsidėję savo raudonas skrybėles su auksinėmis juostomis, surištomis po smakrais, ir su kabančiais spurgais.

1464 popiežius Paulius II paskelbė, kad kardinolai per šventas apeigas daugiau nebenešiotų raudonų skrybėlių, o jų vietoj tibetėką — apskritą išsiuvinėtą kepuraitę, kad skirtųsi nuo kitų prelatų.

Kai 1870, suvienijant Italiją, buvo smogta į Bažnyčią, raudonos skrybėlės buvo padėtos į šalį. Tais metais buvo atimtos popiežiaus valstybės žemės, o popiežiai liko belaisviai iki 1929.

Dabar, kai skiriami nauji kardinolai, kiekvienas atsiklaupia prieš popiežių, kuris uždeda ant jo galvos raudoną beretę, nešiojamą pagal nurodytas bažnytnines apeigas.

Šventoji konsistorija

Tai kardinolų taryba, kuri, pirmininkaujant popiežiui, sprendžia svarbiausius Bažnyčios reikalus. Čia renkami nauji kardinolai, skiriami vyskupai, steigiamos naujos vyskupijos.

Po kiekvienos kardinolų konsistorijos popiežius gali skirti kardinolus slapta. Šis paprotys vadinasi "in pectore" (širdyje). Jį įvedė popiežius Martynas V (1417-31).

Paskyręs "in pectore" kardinolus, popiežius rezervuoja sau teisę atskleisti jų vardus tik sau, o popiežius Pijus IV (1559-65) jų vardus atskleidė tik sau, o popiežius Pijus IV (1559-65) jų vardus atskleidė tik sau, o popiežius Pijus IV (1559-65) jų vardus atskleidė tik sau.

Popiežius Jonas XXIII 1963 "in pectore" buvo nominavęs tris kardinolus komunistų valdomose šalyse (spėjama, kad vienas iš jų buvo lietuvis). Tačiau jų vardai nebuvo atskleisti.

Kardinolas kamerlengas

Po popiežiaus mirties Bažnyčios valstybės administracija laikinai pereina kardinolų kolegijai, kurios galva yra kardinolas kamerlengas.

Tuo metu, kai popiežiaus gydytojas paskelbia, kad "Šv. Tėvas yra miręs", kardinolas kamerlengas automatiškai užima mirusio popiežiaus vietą.

Pagal senus papročius, kamerlengas, balsiai tardamas mirusio popiežiaus krikšto vardą, si-dabrinį plaktuką suduoda jam į kaktą, sakdamas: "Popiežius tikrai yra miręs!"

Po oficialaus pranešimo Romos kurijai apsirengia gedulo drabužiais.

Po to vyksta Žvejo Žiedo laukymas. Tai yra didelis aukso žiedas, papuoštas brangakmeniu — ametistu ir topazu. Ant brangakmenio yra pavaizduotas šv. Petras laive, o žiedo vidaus pusėje — įgraviruotas valdantis popiežius. Šiandien praktiškai žiedas niekada nenešiojamas; jis laikomas popiežiaus rašomojo stalo stalčiuje.

Tam tikra misija eina į apaštalinę raštinę. Ten kamerlengas prižiūri plieninio popiežiaus antspaudą sunaikinimą.

Iki naujo popiežiaus išrinkimo kamerlengas seniau turėdavo pilną galią, įskaitant net teisę kalti pinigų Vatikano pinigų kalykloje. Šiandien jis gali išleisti tik pašto ženklus, juos pažyminti "Vacantis Apostolicae Sedis".

Konklava

Lotyniškas "cum clave" lietuviškai reiškia "su raktu", kambarys po užraktu. Konklava — tai kardinolų taryba, susirenkanti rinkti popiežiaus, senajam mirus.

Konklavos taisyklės buvo tvarkomos popiežiaus Pijaus XII konstitucijomis, taip pat buvo keičiamos popiežiaus Jono XXIII.

Visi kardinolai į konklavą susirenka po 15 dienų nuo popiežiaus mirties (jei yra reikalingi, trims dienomis vėliau).

Paprotys užrakinti kardinolus, vykstant rinkimui, atsirado 1271. Tada, renkant popiežių, buvo uždelsta 2 metus ir 9 mėnesiai. Viterbo miesto autoritetai supykę užrakino kardinolus rūmuose, kol jie išrinktų naują popiežių. Bet kardinolai vis tiek dar dėsė. Vieną dieną Viterbo gyventojai, kardinolo pranciškono Bonaventūros patariamai, nuardė rūmų stogą. Pagaliau miestovadas Ranieri Gatti davė kardinolams tik duonos ir vandens... Ir taip priverstė paskubinti rinkimus. Popiežius buvo išrinktas 1271 rugsėjo 1, po 2 metų 9 mėnesių ir 2 dienų be popiežiaus. Tai ilgiausias bepopiežinis laikotarpis Bažnyčios istorijoje. Išrinktasis Tebaldi Visconti iš Piacenza pasivadino Grigaliu X.

Kad nepasikartotų panašūs reiškiniai, popiežius Grigalius X 1274 Lijono II Bažnyčios susirinkime būsimo konklavom paskelbė taisykles, kurios amžių tėkmėje buvo švelninamos ir vėl pagriežtinamos.

Renkant popiežių, kiekvienas kardinolas užrašo savo pasirinktą kandidato vardą ant balsavimo popieriaus, kurį jis įdeda į taurę ant altoriaus Sikstinos koplyčioje. Rinkimas tęsiasi 2-3 val. Reikia surinkti du trečdalius visų balsų ir dar vieną balsą. Šią teisę 1179 popiežius Aleksandras III paliko tik kardinolų kolegijai. Nėra jokio kontakto su išorės pasauliu. Į konklavą draudžiama įnešti telefoną, telegrafo, radijo, foto ir kitokių aparatus.

Konklavos rytas prasideda kardinolų dekanų mišiomis. Kiti kardinolai priima iš jo rankos komunią ir klausosi lotyniškos prakalbos apie jų pareigas. Kalbamos maldos, ir nori dekanas balsavimas. Kiekvienas kardinolas meta savo balsą į taurę. Jei lapelis yra sulenktas, tai palyda atidaro, kad būtų tikra, jog nebalsuota už save. Po kiekvieno balsavimo popieriai metami krosnin ir sudeginami. Nepavykus balsavimui, balsų lapeliai sudeginami kartu su drėgnais šiaudais. Šv. Petro aikštėje susirinkusi minia stebi ir laukia, kokie dūmai išsiverš iš kamino; jei juodi, tai balsavimas nepavyko; jei balti (sausų popierių ir skiedrelių), tai ženklas, kad popiežius jau yra išrinktas.

Pranešu jums didelį džiaugsmą...

Dekanas naujai išrinktąjį popiežių paklausia, ar jis priima išrinkimą ir kokį vardą nori turėti.

Pagaliau ateina iškilmingas momentas. Kardinolų dekanas iš balkono šv. Petro aikštėje laukiančiai miniai praneša išrinkto popiežiaus vardą. Pirmiausia jis praneša tradicine lotynų kalba: "Annuntio vobis gaudium magnum. Habemus Papam..." — Pranešu jums didelį džiaugsmą. Mes turim popiežių...

Po to balkone, baltais drabužiais apsirengęs pasirodo ir naujasis popiežius ir suteikia savo pirmąjį apaštalinį palaiminimą "Urbi et Orbi" — Miestui ir Pasauliui.

— Adelaidėje, Australijoje, leidžiamas parapijos biuletenis "Šventadienio balsas" minėjo savo 25 metų sukaktį. Laikraštėlis pradėtas leisti 1953 kun. dr. P. Jatulio rūpesčiu. Vėliau jį redagavo kunigai a.a. J. Kunegis, Pranas Dauknys, a.a. A. Kazlauskas. Nuo 1969 redaguoja ir leidimu rūpinasi kun. Albinas Spurgis, MIC. Techniškai talkina P ir T. Gasiūnaičiai, Zakisai, J. Kiškis. Paskutiniu metu leidžiamas kas dvi savaitės. Biuletenis siunčiamas visiems Adelaidės apylinkėse gyvenantiems lietuviams.

— Ateities žurnalui remti vakaras įvyks spalio 14 Chicagoje, Jaunimo Centre.

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageldaujamų dalykų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas la Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiadienį ir penktadienį nuo 12 iki 6 val. Šeštadienį nuo 10 val. iki 4 val. Kitomis dienomis — susitarus. Tel. 296-5250. Namų tel. 268-1594. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų vakarais (516) 757-4296. Antradienį 2-8 val. vak., šeštadienį 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimas. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYERS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidojimų direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Elizabeth office: 216 Palmer St. (Bet. 2nd and 3rd Aves), telef. 353-2999. Paruošiamos garbingos laidojimas. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidojimų direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageldaujant parūpinamos šermentinės bet kurio miesto dalyje.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investicijos, Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA—Rašomos mašinėlės jv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, jv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

NAUJAUSIUS 1978 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojų kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Dėl informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštadienį 4-5 val. WEVD. 1330 AM ir 7 v.v. 97.9 FM bangomis. Music of Lithuania, pirmadienį 7:30-8:30 v.v. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. — dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountaintain, N.J. 07092. Tel. 201 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiomis progoms. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI J VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENITELI VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

Lietuviška REAL ESTATE įstaiga St. Petersburg, Florida

ANGELĖ E. KARNIENĖ
Broker-Realtor

3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Fla. 33706
Telef. (813) 360-2448, vakare (813) 345-2738

Rezidencijos-Moteliai-Sklypai
Apartmentai-Kondominiumai
Nuomavimas — Notary Public

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

Savaitės įvykiai

Portugalijos prez. Antonio Eanes, nepaisydamas partijų opozicijos, nauju min. pirm-kū paskyrė jokiai partijai nepriklausantį inž. Alfredo Nobre da Costa.

Neišaiškinti kroatų nacionalistai New Yorke padėjo bombas prie JT ir Grand Central Terminal pastatų, bet jos buvo laiku pašalintos. Be to, 2 ginkluoti kroatų nacionalistai įsiveržė į V. Vokietijos konsulatą Chicagoje, paėmė įkaitų ir reikalavo paleisti V. Vokietijos kalėjime laikomą kitą kroatą, bet po 10 val. derybų įkaitus paleido ir patys pasidavė policijai.

JT saugumo taryba sutiko, kad liepos 7 gavusios nepriklausomybę Salomonų salos būtų priimtos JT nariu. Tai bus jau 150-tasis narys.

Vienintelis kinietis kardinolas Paul Yu Pin mirė nuo širdies atakos, turėdamas 77 m.

Atstovų rūmai pratęsė lygių teisių (ERA) konstitucijos papildymo ratifikavimo terminą iki 1982. Iki šiol šį papildymą yra ratifikavusios 35 valstijos, bet įsigaliojimui reikia 38 valstijų patvirtinimo. Senate šis reikalas yra įstrigęs.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Redakcija (212) 827-1352
Administ. (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujunge AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metams \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožiu • Pa-
varde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kaiba redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

"Naujos" moralės atgarsiai

Kalbama apie gyvenimo pa-
žangas ir dėl to apie reikala
galvojimo ir gyvenimo stilių pri-
derinti prie naujų, modernių
laikų.

Naujinti, moderninti yra pras-
mingas noras. Tik vargšės bi-
telės ir skruzdėlytės savo staty-
bos ir gyvenimo stiliuje tos
pažangos nepažįsta.

Kalbosa apie prisiderinimą
prie naujų idealų dažnai karto-
jamas moralės žodis. Reikią ir
ją pajauinti. Kuo?

Moralėje, bent socialinėje mo-
ralėje, esmine žyme dabar pa-
brėžiama meilė, meilė žmogui,
taika žmonijai. Tai kas, kad po-
piezius Paulius VI, panašiai
kaip ir jo pirmatai, taiką sie-
jo su teisingumo vykdymu. Tei-
singumo žodį dabar nustelbia
meilė. Lyg teisingumas turėtų
būti išbrauktas iš dešimties Die-
vo įsakymų, o jo vietoje dar sykį
įrašyta meilė.

O laisvė — laisvė galvoti
ir elgtis, laisvė nepaisyti popie-
žiaus direktyvų ir įstatymų: lai-
sivė elgtis pagal "savo asmeni-
nę sąžinę" — yra kita tos nau-
josios moralės žymė. Elgesio
norma pagal "asmeninę sąžinę"
taip pabrėžiama, lyg ji turėtų
virsti visos žmonijos nerastos
konstitucijos pagrindą.

Laisvei, taikai, meilei žmoni-
joje įvykdyti išpopuliarinta da-
dar laisvė vartoti prievartą,
smurtą. Be prievartos, sakoma,
nepakeisi seno stiliaus, nepa-
šalinai persenusių žmonių gal-
vojimo.

Prievarta darosi "naujoje mo-
ralėje" lyg vienas iš sakra-
mentų.

Tie pagrindai (ir laisvė, ir
meilė, ir taika) yra teisingi ir
seni. Tačiau kas paseka apie
naująją moralę kalbančiųjų žo-
džius bei veiksmus, mato juos
praktikuojant dvigubą moralę:
vieniem jos reikalavimus taiko,
kitiems — ne.

— Vardan taikos ir laisvės
jie — naujieji moralistai — rei-
kalavo, kad amerikiečiai pasi-

trauktų iš Vietnamo (nes karas
nemoralus), bet jie nereikalavo,
kad Sovietų Sąjunga pasitrauktų
iš užgrobtų Europos kraštų.

— Vardan meilės Vietnamo
žmogui jie protestavo prieš
bombardavimus; demonstravo
prieš fabrikus, kurie gamino na-
palną; įsilaužė į naujokų ka-
reivių ėmimo būstines ir nai-
kino dokumentus, bet jie nekelė
balso, sakysim, prieš Nigerijos
vyriausybę, kuri išžudė gyven-
tojų mases Biafroje ir bloka-
dos keliu gyventojus marino
badu.

— Vardan taikos Ameriką
jie vadino agresoriumi Domi-
ninkonų respublikoje, bet jie
nedemaskavo Sovietų Sąjungos,
kada ji pristatė ginklus Nige-
rijai Biafros gyventojams žudyti;
jie garbino ir gynė prieš teis-
tą JAV valdžią maištaujančius
spalvotus amerikiečius, bet ne-
kreipia dėmesio į prieš perse-
kiojimus pasisakančius ir tei-
siamus Lietuvos ir Sovietijos
disidentus.

— Jie pripažįsta sau teisę
vartoti smurtą "meilės ir mo-
ralės" vardu, bet protestuoja,
kai prieš juos griežtesnes prie-
mones pavartoja policija.

Šių prieštaravimų šviesoje
nauja moralė neatrodo nei nauja
nei vedanti į laisvę, taiką, so-
cialinę pažangą. Jos praktikoje
atsiliepia senasis Kaino agresio-
nis smurtas prieš brolių Abelį,
senasis farizėjinis veidmainiavi-
mas, dabartinė sau viską lei-
džianti lotynų Amerikos turtuo-
lių išvirkščia krikščionybė, kuri
jų "asmeninei sąžinei" leido
sugriebti visas žemes, nors Die-
vas leido jas tam, kad naudo-
tųsi visi žmonės.

Naujo yra tiek, kad tie veiks-
mai, kurie ligšiolinėje moralėje
buvo vertinami prasilenkimu su
moralės principais, dabar nori-
mi pakelti į dorybes; tie as-
menys, kurie buvo prasilenkę
su moralės normomis ir laikėsi
sau tyloje, dabar keliami į he-
rojus.

XXV-OJI EUROPOS STUDIJŲ SAVAITĖ

1978 liepos 16-23 Vak. Vokie-
tijoje, Freisingo mieste, prie
Muencheno, Kardinolo Doefer-
nerio namuose, įvyko 25-ji eu-
ropinė lietuviškųjų studijų sa-
vaitė, kurioj dalyvavo įvairaus
amžiaus, skirtingos visuomeni-
nės padėties, įvairių pažiūrų
anksčiau ir neseniai Lietuvą
palikę lietuviai iš Anglijos, Aust-
rijos, Belgijos, Italijos, Olandi-
jos, Prancūzijos, Švedijos, Švei-
carijos, Vakarų Vokietijos, o taip
pat iš JAV ir Australijos.

Šios studijų savaitės modera-
toriai: dr. K.J. Čeginskas, V.
Natkevičius, M.A., dr. J. Nor-
kaitis; dvasios vadovai: kun.
A. Rubikas, kun. J. Urdzė; or-
ganizacinė komisija: A. Grinie-
nė, inž. R. Hermanas, stud. M.
Landas, K. Pauliukevičiūtė; fi-
nansų komisija: dr. J. Grinius,
dipl. teis. J. Lukošius, V. Nat-
kevičius, M.A.

Šioj studijų savaitėj buvo skai-
tomos tokios paskaitos:
V. Natkevičius, M.A. — Mak-
so Schelerio meilės filosofija.

Dr. R. Lampsatyte — Lietu-
vos kamerinė muzika.

Dr. A. Štomas — Asmeni-
nės atsakomybės problema to-
talistinė visuomenėj.

Prof. dr. J. Grinius — Liau-
dies filosofai lietuvių rašytojų
žvilgsniu.

Dr. K. Girmius — Antano
Maceinos socialinė filosofija.

Dr. K.J. Čeginskas — Lietu-
viškosios visuomeninės min-
ties raida istorijos šviesoje.

Dr. A. Gerutis — Lietuvos
valstybės nepriklausomybės lai-
kotarpis (1918-1940).

V. Banaitis — Lietuvos ūkio
supramoninimas ir įjungimas į
Sov. Sąjungos visumą.

Kun. dr. V. Kazlauskas —
Lietuvių tautos atsparumo ir
tautinės ištikimybės versmų
beieškant: Vytis ar Rūpintojė-
lis?

St. Lozoraitis Jr. — Laisvės
kova vakar, šiandien ir rytoj.

Prof. T. Venclova — Dabar-
tinė Lietuvos demografinė pa-
dėtis ir jos etnografinių ribų

klausimas.

Šalia įprastinės tėvynės valan-
dėlės studijų savaitės dalyviai
išklauė prof. V.M. Vasyliūno
vargonų koncerto, poeto Kazio
Bradūno rečitalio ir solistės Li-
lijos Šukytės koncerto. L. Šu-
kytei akomponavo dr. Raminta
Lampsatyte.

XXV-osios europinės lietuviš-
kųjų studijų savaitės dalyviai
išleido šitokią pareiškimą:

Šioj jubiliejinėj savaitėj, skir-
tojų pažymėti Lietuvos nepri-
klausomybės atstatymo 60-ąsias
metines, mes klausėmės paskai-
tų, gilinomės į Lietuvos praei-
ties ir dabarties klausimus, mū-
sų žvilgsnis lieti įvairias poli-
tinio, ekonominio, kultūrinio ir
dvasinio gyvenimo sritis, susi-
jusias su lietuvių tautos istori-
niu likimu, dabartine laisvės
kova ir ateities galimybėmis.

Sveikindami brolius ir sese-
ris pavertoję, bet nenugalėtoji
tėvynėj Lietuvoj ir visas lietu-
viškai plakančias širdis plačiam
pasauli, XXV-osios europinės
lietuviškųjų studijų savaitės da-
lyviai pakartojo savo įsiparei-
gojimą dirbti ir aukotis nepri-
klausomos Lietuvos valstybės
atstatymui, kad būtų atitaisytos
didžiulės skriaudos lietuvių tau-
tai ir atstatytos visos jai pri-
klausančios žmogiškos ir tauti-
nės teisės, kad ji vėl galėtų
džiaugtis pilnateise padėtin
laisvų pasaulio, pirmoj eilėj lai-
svos ir apsiungusios Europos,
tautų šeimoj ir veiksmingai pri-
sidėti prie visos žmonijos ge-
rovės.

Tradicinė Tėvynės valandė-
lėj XXV-osios europinės lietu-
viškųjų studijų savaitės dalyviai
drauge su Lietuvos Helsinkio
grupės atstovu užsieny Tomu
Venclova prisiminė naująsias
pavergėjų smurto auką — drą-
sų ir garbingą žmogaus ir tau-
tos teisių gynėją Viktorą Pet-
kų, pareiškė savo pasipiktinimą
ir protestą drauge su visais do-
rais lietuviams ir pasaulio visuo-
mene prieš nežmonišką ir savi-
vališką sovietinio teismo nuo-
sprendį. Mes reikalaujam Viktorą
Petkų paleisti ir nekludyti jam
veikti visuotinės žmogaus
teisių deklaracijos ir Helsinkio
baigiamoj akto dvasia.

Drauge reiškiam gilią pagarbą
nuteistajam ir visiem kitiem,
kurie šiandien Sov. Sąjungos ka-
lėjimuose ir lageriuose kenčia
už teisingą Lietuvos reikalą.
Mes niekada nepamiršom ir ne-
pamiršim tokių vardų, kaip Pe-
tras Paulaitis, Klemensas Širvy-
s,

Jonas Matuzevičius, Algirdas
Žyprė; kaip Nijolė Sadūnaitė,
Ona Pranskūnaitė, Petras Ci-
dzikas, Petras Plumpa, Sergiejus
Kovaliovas, Vladas Lapienis,
Balys Gajauskas, o dabar ir Vik-
toras Petkus, kurie savo asmeni-
ne kančia gyvai įkūnija teisin-
gus ir kilnius lietuvių tautos
troškimus, atspindinčius Lie-
tuvos Katalikų Bažnyčios Kroni-
koj, Aušroj ir kituose pogrind-
žio leidiniuose. Jų įkvėpti, mes
atnaujinam savo ryžtą visomis
mum prieinamomis priemo-
nėmis tęsti jų kovą ir paveikti
savo aplinkoj kitus, kad Lietu-
vos laisvės ir žmogaus teisių
kovotojų pastangos neštų vis
daugiau vaisių.

Broliai ir seserys, būkim iš-
tvermingi ir tvirti mūsų tautos
kankinių pavyzdžiu: su Dievo
pagalba dirbkim, kovokim dėl
Lietuvos!

Vak. Vokietijos ateitininkų
suvažiavimo rezoliucija

Vak. Vokietijos lietuviai atei-
tininkai, susirinkę 1978 liepos
20 į metinę konferenciją Frei-
singe prie Muencheno, vienin-
gai nutarė išreikšti padėką tau-
riam ir didvyriškai žmogaus
teises ginančiam Viktorui Pe-
tkui, kurį sovietinis teismas Lie-
tuvųj nuteisė 10 metų kalėjimo
ir 5 m. ištremimo.

Konferencijos dalyviai taip
pat vieningai reiškia pasipik-
tinimą dėl sovietinio teismo
neteisingo nuosprendžio Pe-
tkui, nes tai akivaizdus priešta-
ravimas Helsinkio susitarimo
baigiamajam aktui.

XXV-osios europinės lietuviš-
kųjų studijų savaitės proga iš-
leistas šapirografuotas 39 pusla-
pių leidinėlis — "25 studijų
savaitės Europoje".

Leidinėly sutelkta daug isto-
rinės medžiagos ir statistikų.

Šios studijų savaitės yra
dalyvavę 1110 skirtingų asme-
nų. Paskaitų ir pranešimų skai-
tyta 258. Daugiausia jų skai-
tė: dr. K.J. Čeginskas — 25,
dr. J. Grinius — 24, V. Nat-
kevičius, M.A. — 15, prof. dr.
Z. Ivinskis — 13, prof. dr.
A. Maceina — 10, V. Banaitis
— 9, prof. dr. J. Eretas — 7,
dr. A. Gerutis — 7, M. Mus-
teikis — 7, kun. prof. J. Jū-
raitis — 6, kun. dr. J. Vaiš-
nora — 6, St. Lozoraitis Jr. —
5, dr. J. Norkaitis — 5, R.
Spalis — 5. Kiti paskaitininkai
skaitė po 4, 3, 2 ar 1 paskai-
tą.

BAIMĖS UŽGULTOS DIENOS

JURGIS JANKUS

22

Tik penktą vakarą, kai jau
rengėmės gulti, ėmė belsti į
duris. Rivelė, pasigriebusi ma-
no kailiniukus, užlėkė ant auk-
sto, o senelė išėjo paklausti, kas
beldžia. Buvo senelis. Ir kaip
sušalęs!

— O Jėzau, kaip sustipau!
Kaip sustipau, — dejuote išde-
javo, vos slenkstį peržengęs.

— Ar visą kelią pėsčias? —
griebdama vilkti kailinius,
klausė senelė.

— Palauk, leisk taip apšilti,
— nesileido nuvelkamas.

— Taigi, kad būčiau pėsčias. Ver-
žiausi pėsčias, bet vaikai norė-
jo gera padaryti, surado kažin
kokius vokiečius, važiuojančius
į mūsų pusę. Greičiausiai dar
gerai ir pamokėjo. Iš miesto
išvažiavom patogiai, bet pava-
žiavę sustoję prie malūno, gerą
valandą gaisro, įsimetė ar ne
penkis maišus miltų ir pasiėmė
dar kažin kokią bobą. Ją pa-
siėmė ir vidų, o mane išvarė
ant maišų. Gerai dar, kad ta
boba man savo skarą numetė,
tai nors galvą susisukau. Ir šiaip
glaudžiau, ir taip, net maišus

į šalis prasistumdžiau, bet, kai
mašina lekia, vėjas pro visus
plyšius taip lenda, kad nors
rėk. Ir oras. Kai išvažiavom,
sakė, buvo keturiasdešimt vie-
nas. Dabar gal dar daugiau.
Sakiau, kol nuo vieškelio at-
bėgsiu, sušilsiu. Bet kur tau.
Išlipau, stoviu, kaip stulpas,
ir pajudėt negaliu. Gerai, kad mo-
teriškė atsiminė skarą, o tai bū-
čiau ir tą parsinešęs. Matai,
Dalyte, būtų buvę ir tau tas
pats, jeigu būtum ant viršaus
važiavęs, kaip vedėjas sakė.

Salamutė skubino kaisti ugnį.
Senelis iš lengva pradėjo nu-
sirenginėti. Senelė tuoj atrai-
šiojo ir nutraukė batus. Sene-
lis mėgino pats, bet rankos bu-
vo taip nugrubusios, pirštai ir
kablius sulinkę, kad nė raištelio
negalėjo sučiupinėti. Kai
numovė kojines, kojų pirštai
buvo balti, kaip lajiniai.

— O Jėzau! — sušuko senelė.
— Nugi tu, vargšeli, be pirštų
liksi. Salamute, duok šalto van-
dens.

Pripylė iš kibiro prausiamąjį
dubenį ir sumerkė kojas. Senelė
ėmė rankomis trinti pabalusius
pirštus ir vis klausinėjo:

— Ar jauti?

— Lyg jaučiu, lyg ir ne. Tą
tai tikrai jaučiu. Kitus dar ne-
labai. Bet atsisau. Tokią seną
mėsą sunku sušaldyti, — pra-
dėjo juokauti, — kad ir pati
jau gatavai sušalus.

Mudvi su Rivute stovėjome
akis išvertusios. Aš labai norė-
jau ką nors pasakyti, kad se-
neliui ne taip skaudėtų, bet ne-
galėjau jokio žodžio rasti. Kai
tikrai reikia, jie visi išlaksto
ir po pašaliu išsislapsto.

— Judvi pažiūrėkit, ką čia
tam maišiuke parvežiau.

Mudvi tuoj prišokom prie ant
suoło numesto didelio tamsiai
rudo voko, dar ir virvele kryž-
mai perristo. Atristi nesisekė,
tai į talką atėjo Salamutė su
žirkleimis. Išardėm. Radom ele-
mentorių, kelias paveikluotas
knygeles, sąsiuvinį, pieštukų
(spalvotų ir paprastų) ir ketu-
rias sukneles. Dvi pažinau. Jos
buvo mano išaugtinės, bet Ri-
vutei galėjo būti kaip tik. Ki-
tas dvi temaciau pirmą sykį.

— O čia dar bus šis tas,
— šnekėjo traukdamas iš apati-
nės švarko kišenės popierius.
— Tas tau, Rivute. Pamėgink
perskaityti. O čia tau, Dalyte,
— padavė voką ir man. — Tik
gal pirma padėk Rivutei pa-
žiūrėti, kas jos popieriuke para-
šyta.

Jai padėti nereikėjo, bet vis
tiek skaitėm abi. Buvo gimimo
metrikai, parašyti ant apglam-
žyto ir jau gelstelijusio popie-
riaus. Rivutė skaitė ir nieko ne-

suprato, bet aš jau viską ži-
noju.

— Dabar tavo vardas bus nebe
Rivelė ir nebe Onutė, bet Ju-
lija Laimutė Virbutytė, — pasa-
kiau ir iš džiaugsmo net pra-
dėjau strikinėti, kaip pievon
paleista užkute.

Rivelė vis tiek nesuprato. Tu-
rėjom visi vienas per kitą aiš-
kinti, kodėl ir kas, bet ji tur-
būt tesuprato tik tada, kai se-
nelis, visas nutildęs, išaiškino,
kad ji, kaip buvo Riva Gir-
šaitė, taip ir bus, tik prieš vi-
sus kitus reikia pasikeisti.

— Nuo dabar visiems sakysi,
kad tave šiandien parsivežiau iš
miesto. Du vokiečiai atvežė ligi
kaimo laukų, o iš čia abu par-
ėjom pėsti. Tu sėdėjai viduje,
tai nesušalai. Man ant viršaus
kitaip išėjo. Bet bus gerai. Jau
pirštai pradeda degti. O tu esi
našlaitė. Tėvus rusai išvežė.
Ir brolių Vytautą, ir sesutes Da-
nutę su Sigute išvežė. Tas gal
bus sunkiau atsiminti, bet atsi-
minsi. Tik tu viena pasilikai.

Tą dieną buvai pas mokytoją,
tai ir pasilikai. Iš tikrųjų, Ri-
vute, ta mergytė, kurios metri-
kus rankoje turi, numirė visiškai
mažytė. Tokia mažytė, kad ne
atminti niekas nebeat-
sime. Nuo šio laiko tą vardą
dabar ir nešiosi. Gerai išidėk
į galvutę, kad nesumaišytum?
Ir kaip norėsi kad vadintum?
Julyte ar Laimute?

— Aš tai vadinsiu Laimute, —
pašokau.

Rivelė stovėjo akutes išplėtu-

si ir nieko nesakė. Tiek daug
buvo visko iš karto. Buvo be-
priprantanti prie Onutės, da-
bar vėl du visiškai nauji vardai.

Salamutė atnešė karštos ar-
batos su daug uogienės.

— Išgerk, aš tuoj pašildysiu
užvalgyti, — padavė seneliui
ir vėl nubėgo prie krosnies.

Senelis abiem rankom apka-
bino puoduką, ėmė sriubčioti
karštyumą.

— Tai gerai, — pasigardžia-
vo, — Jaučiu, kad pradėdu šilti.
O pirma buvo taip, lyg kas
atidarė duris ir visus vidurius
prileido šalčio.

Atsisukęs į mane, pridėjo:

— Rytoj, jeigu tik šalčio nebi-
josit, galėsi su viešnia į kie-
mą išbėgti ir viską aprodyti.
Tavo Laimutė dabar mūsų
viešnia. Ir Salamutė, parėjusi
namo, galės pasakyti, kad šian-
dien parsivežiau viešnią. O tu
pati net nepažiūrėjai, ką tėtis
parašė. Pažiūrėk. Mudu su Lai-
mute dar daug turim pasišne-
kėti.

Jis vėl Rivelei pradėjo aiškin-
ti, kas ji dabar ir kad ji tik
šiandien atvažiavo iš Dalytės te-
tos, pas kurią ligi šiol gyveno.
Ir kad Dalytės teta yra moky-
toja Genovaitė Didonytė.

Prasiplėšiau laisną. Tėtis, o
gal mama, parašė mašinėle, kad
lengviau galėčiau perskaityti.
Jie rašė:

"Brangi Dalyte,

Kai Tu išvažiavai, mūsų namai
visiškai ištūstėjo. Tą patį vaka-
rą Tavęs pasiilgom ir gailėjo-

mės, kad išleidom. Blogiausia,
kad nebegalėjom sužinoti, ar
Tu sveika, ar laimingai nuva-
žiavai. Sunkvežimis išlėkė ir
kaip vandenį nuskendo. Dabar
vėl smagu. Senelis atvažiavęs
viską papasakojo, o Tavo laiškų
negalėjom atsigėrėti. Abu
po kelis sykius skaitėm ir la-
bai džiaugėmės tokiu gražiu raš-
tu. Ir teta džiaugėsi.

Mums atrodo, kad Tu pas se-
nelius ir be mokyklos daug
išmokai. Mokykis. Kai pavasa-
rį nueisi į mokyklą, bus ir
lengva, ir į aukštesnę grupę pa-
tekisi.

Tik vienai pas senelius gal
Tau ir nelabai smagu. Žinai,
jie jau seni, nuo darbų pavarg-
ta, o Tu juk tokia gyvas si-
dabras. Ten nė kaimynų nėra
arti su vaikais. Neturi su kuo
palakstyti. Bet dabar turėsi.
Senelis parveža Laimutę. Ji
našlaitė, bet labai gera mergai-
tė. Kai bolševikai išvežė tėvus,
teta ją laikė pas save. Tu gali
ją atsiminti. Buvo atsivedusi
porą sykių ir pas mus, tik ne-
leido išsivesti į kiemą, kad suk-
nelės nesupurvintų. Dabar tenai
galėsit lakstyti, kur tik senelis
leis. Tik Tu ją paglobok, kad
kur neužsigautų.

O dabar mums labai smagu,
kad neužmiršai Rimo. Tik jo
čia jau nebėra. Nė Tu nežino-
jai, nė mes nežinojom, kad jis
buvo žydukas, Šliomkė. Jo tėvai
buvo labai turtingi žydai Ro-
zenbergai.

(Bus daugiau)

DIDŽIOSIOS PASAULIO LIETUVIŲ DIENOS TORONTE

5

Dainų šventė

Liepos 2, sekmadienį, 3 val. popiet Toronto Maple Leaf Gardens auditorijoje turėjo prasidėti penktoji laisvųjų lietuvių dainų šventė. Į patalpas atvykau tik porą minučių prieš 3 val. Viešam koridorių pastebėjau susiorganizavusius ir paradiui pasirošusius sportininkus ir choristus. Salėj irgi dauguma vietų jau buvo užimta.

Salė — įvairiom rungtynėms skirta vieta — talpina 16,000 žiūrovų. Be abejo, ledo ritulio ar kitom rungtynėm vykstant, arena paliekama tuščia žaidikams, o šiuo kartu buvo gausiai apstatyta kėdėmis. Tad čia irgi daug žiūrovų tilpo. Tik salės pakraščiuose matėsi tuščių vietų. Kiek žiūrovų dalyvavo, tik spėjliojama: tarp 12 ir 14 tūkstančių.

Virš choristam skirtų vietų buvo iškabintos dvi Lietuvos vėliavos ir stambokas Vytis. Vėliau scenos kraštuose buvo atneštos JAV, Kanados, Lietuvos, Ontario ir Quebeco vėliavos.

3:15 val. programai vadovavusi Irena Šernaitė-Meiklejohn pranešė, kad atvyksta Ontario gubernatorė Pauline McGibbon, šioj šventėj atstovavusi Anglijos karalienėi. Ją palydėjo Lietuvos ir Estijos konsulai, keli kanadiečiai pareigūnai ir šventės pagrindiniai rengėjai.

Įnešus oficialias vėliavas, parada pradėjo sportininkai. Ant jų plakato švytėjo šūkis "Mūsų jėgos, mūsų laimėjimai — Lietuvai".

Estų dūdų orkestrui "Estonia" grojant Broniaus Jonušo maršus, pražygiavo 1938 metų ir šių dienų olimpiadų laimėtojai. Pražygiavus sportininkams, dainų šventės atlikėjų parada pradėjo O. Mikulskienės vadovaujamas kanklių ansamblis, po to sekė kiti kanklių ansambliai, jaunųjų chorai, suaugusių chorai. Vadovė pranešant garsiakalbiais, koks choras įžygiuoja, publika juos sutiko plojimais. Daugiausia plojimų sulaukė Australijos lietuviai dainininkai.

Šiaip visi choristai gražiai pasipuošę: merginos su tautiniais drabužiais, o vyriškiai su baltais marškiniais ir tautinių juostų kaklaraiščiais. Dalyvavo 1,475 dainininkai iš 54 chorų. Dalyvavo ir 300 dainuojančių vaikų. Daug jaunimo buvo pastebima ir "suaugusiųjų" choruose.

Paradas baigtas garbės dirigento St. Gailevičiaus ir kitų dirigentų atėjimu.

Tautinių šokių šventėse paradas sudaro didesnį įspūdį, nes visa arena yra tuščia ir gali laisvai žygiuoti, o ši kartą choristai turėjo suglaustai veržtis dviem takais tarp sėdinčių žiūrovų.

Sugiedojus Kanados ir Lietuvos himnus bei J. Gaidelio Madą už tėvynę, šventę oficialiai atidarė PLD ir šios dainų šventės komiteto pirmininkas J.R. Simanavičius. Jis anglų ir lietuvių kalbomis perskaitė oficialią Pasaulio Lietuvių Dienų deklaraciją. Ją čia išties ir perduodame:

"Mes, laisvojo pasaulio lietuvių atstovai, 1978 m. liepos 2 dieną susirinkę iš Kanados, JAV, Austrijos, Italijos, Didžiosios Britanijos, V. Vokietijos, Šveicarijos, Prancūzijos, Australijos, N. Zelandijos, Argentinos, Brazilijos, Urugvajaus ir Venecuelos Maple Leaf Gardens arenoje, Toronte, — viešai deklaruojame:

1. Esame tauta tarp kitų pasaulio tautų; per amžius buvome gyvi ir išlikime gyvi, nežūrint ir didžiausių aukų.

2. Kaip ir kitos tautos, lietuvių tauta turi teisę į laisvę ir valstybinę nepriklausomybę.

3. Protestuojame prieš mūsų tautai sovietų primestą valstybinę ir kultūrinę okupaciją. Tegu laisvės šviesa nušvinta ne tik

Azijoje ir Afrikoje, bet ir mūsų tėvų žemėje Lietuvoje.

4. Sveikiname: a. brolius ir seses Lietuvoje, Sibire ir įvairiose sovietų kankinimo stovyklose; b. visus laisvojo pasaulio lietuvius, dirbančius Lietuvos išlaisvinimui — Diplomatinę Tarnybą, VLIKą, PLB valdybą, ALTą ir mūsų draugus nelietuvius, padedančius mums toje nelygioje kovoje, ypač JAV prezidentą Jimmy Carterį už žmogaus teisių deklaraciją.

5. Dėkojame: a. Jos Didenybės karalienės atstovui Kanadoje Generaliniam Gubernatoriui Jo Ekscelencijai Jules Leger, Kanados ministeriui pirmininkui garbingajam Pierre E. Trudeau, mus raštu pasveikinusiems; b. Ontario provincijos gubernatorei garbingajai Pauline M. McGibbon — Jos Didenybės karalienės atstovei, esančiai šiandieną čia mūsų tarpe; c. Ontario provincijos premjerui garbingajam William B. Davis; federacinės valdžios daugiakultūrų reikalų ministeriui garbingajam Norman Cafik; Ontario kultūros reikalų ministeriui garbingajam Robert Welch; metropolinio Toronto burmistrui gerbiamejam David Crombie; Etobicoke burmistrui gerbiamejam Dennis C. Flynn — kurie moraline ir finansine parama padėjo mums surengti šias Pasaulio Lietuvių Dienas."

Dirigentė Alice Stephens-Steponavičienė perdavė St. Gailevičiui garbės dirigento lazdelę. Jis dirigavo jo paties sukurtai dainai iš visų kraštų. Akomponavo A. Jurgutis.

Trumpai suminėjus sveikinimus raštu, įteiktas specialus žymuo prof. J. Žilevičiui. Šios dainų šventės komiteto vardu St. Gailevičius įteikė žymenį Br. Nainiui, kad parvežtų Chicago prof. J. Žilevičiui.

Akomponuojant E. Kriščiūnui, labai graškčiai diriguojant A. Jurgučii, mišrus choras padainavo J. Naujalio — Dainų dainelės, K. V. Banaičio — Po aukštus kalnus, J. Zdaniaus — Siūsiūba, lingau paukštelis, V. Jakubėno — Nurimk, sesut.

Akomponuojant J. Govėdii, diriguojant A. Mikulskii, jungtinis vyrų choras padainavo J. Naujalio — Lietuva brangi, J. Dambrausko — Jau žirgelis pabalnotas, A. Mikulskio — Už aukštų kalnų, J. Karoso — Augo kieme klevelis.

Akomponuojant A. Jurgučii, diriguojant J. Govėdii, mišrus choras padainavo L. Abariaus — Augau aš pas tėvelį, St. Sodeikos — Šiaurės pašvaistė.

Pramatyta 15 minučių pertrauka užsitęsė 25 minutes. Vis publika buvo sunkiai susodinama — juk tiek pažinčių atnaujinta, tiek įspūdžių neišpasakota...

Antra dalis pradėta A. Mikulskio lietuviška rapsodija "Ant Nemuno krašto". Diriguojant pačiam kompozitoriui, grojo lietuvių liaudies muzikos instrumentų jungtinis orkestras.

Akomponuojant dainų šventės orkestrui, kuriam orkestraciją paruošė F. Strolia, diriguojant F. Stroliai, jaunimo jungtinis choras padainavo A. Budriūno — Gražinkit laisvę, liaudies dainą — Oi, toli, toli, Viltinio — Mū-

sų dienos, J. Bertulio — Vasara, J. Gaidelio — Dainuojanti jaunystė, St. Šimkaus — Vakarinė daina.

Akomponuojant lietuvių liaudies muzikos instrumentų jungtiniam orkestrui, kuriam orkestraciją paruošė A. Mikulskis, diriguojant V. Verikaičiui, jungtinis moterų choras padainavo: M. K. Ciurlionio — Taip pat žadėta, M. Petrausko — Vaidilutės, A. Mikulskio — Kur lygios lankos, B. Budriūno — Išėik, tėveli.

Akomponuojant dainų šventės orkestrui, diriguojant Br. Budriūnui, jungtinis mišrus choras padainavo J. Žilevičiaus — Laisvės daina, Br. Jonušo — Namai, broliukai ir Br. Budriūno — Mano protėvių žemė. Šią dainą dainuojant, solo partiją nepaprastai puikiai atliko solistė Gina Čapkauskienė.

Cia įvyko kažkas neįprasto. Vos prasidėjus plojimam, komp. Br. Budriūnas per mikrofoną pranešė dainą kartosiąs. Po šventės kiti tokį gestą įvairiai komentavo. Girdi, jaunas solistas ar solistė pirmuose savo koncertuose tuoj skuba kartoti, vos publikai pradėjus ploti, bet nunokusiam dirigentui ir kompozitoriui tokia taktika naudotis atrodo pakankamai koku.

Šventės rengimo komiteto pirmininkas J.R. Simanavičius, pasikvietęs komiteto narę L. Skripkutę, įteikė prisiminimo žymenis šventės dirigentams: A. Mikulskii, V. Verikaičiui, A. Jurgučii, J. Govėdii, St. Gailevičiui, F. Stroliai, Br. Budriūnui, A. Stephens. Šventės publika šiuo atveju daugiausia plojo A. Jurgučii, J. Govėdii ir F. Stroliai (jam net vaikučiai choristai sustojo plodami).

Trumpai pristatyti ir chorų vadovai bei dirigentai, išvežę dainų šventės paruošimo "juodąjį" darbą. Jie buvo susėdę įvairiose vietose ir buvo pakviesti sustoti. Publika ir jiems negailėjo plojimų.

Šventę uždarančios PLB pirmininkas Br. Nainys padėkojo Pasaulio Dienų organizatoriui ir pagrindinių komitetų pirmininkams (Pr. Berneckui, dr. J. Sungailai, J.R. Simanavičiui), jų talkininkams, programos atlikėjams, o taip pat ir klausytojams, suvažiuosiem iš įvairių kraštų.

Jungtiniam chorui diriguojant Br. Budriūnui, sudainuota St. Šimkaus — Lietuviais esame mes gimę.

Vėliavas išnešant, buvo lygiai 7 val. vak. Tuo šį šventę ir pabaigta.

Antrojo daly pasikeisdamos graškčiai pranešinėjo Rasa Lukoševičiūtė ir Irena Šernaitė-Miklejohn. Jos dainas mikliai apibūdindavo, bet ar tai buvo reikalinga? Juk visi klausytojai turėjo gražų dainų šventės leidinį su programomis lietuvių ir anglų kalbomis. Ten net buvo pridėti trumpučiai apibūdinimai prie kiekvienos dainos anglų kalba. Ir šviesos patalpose pakabota. Tad kiekvienas būtų galėjęs nesunkiai programos eigą sekti iš knygos, jei jau dainų nebūtų pajėgęs pažinti.

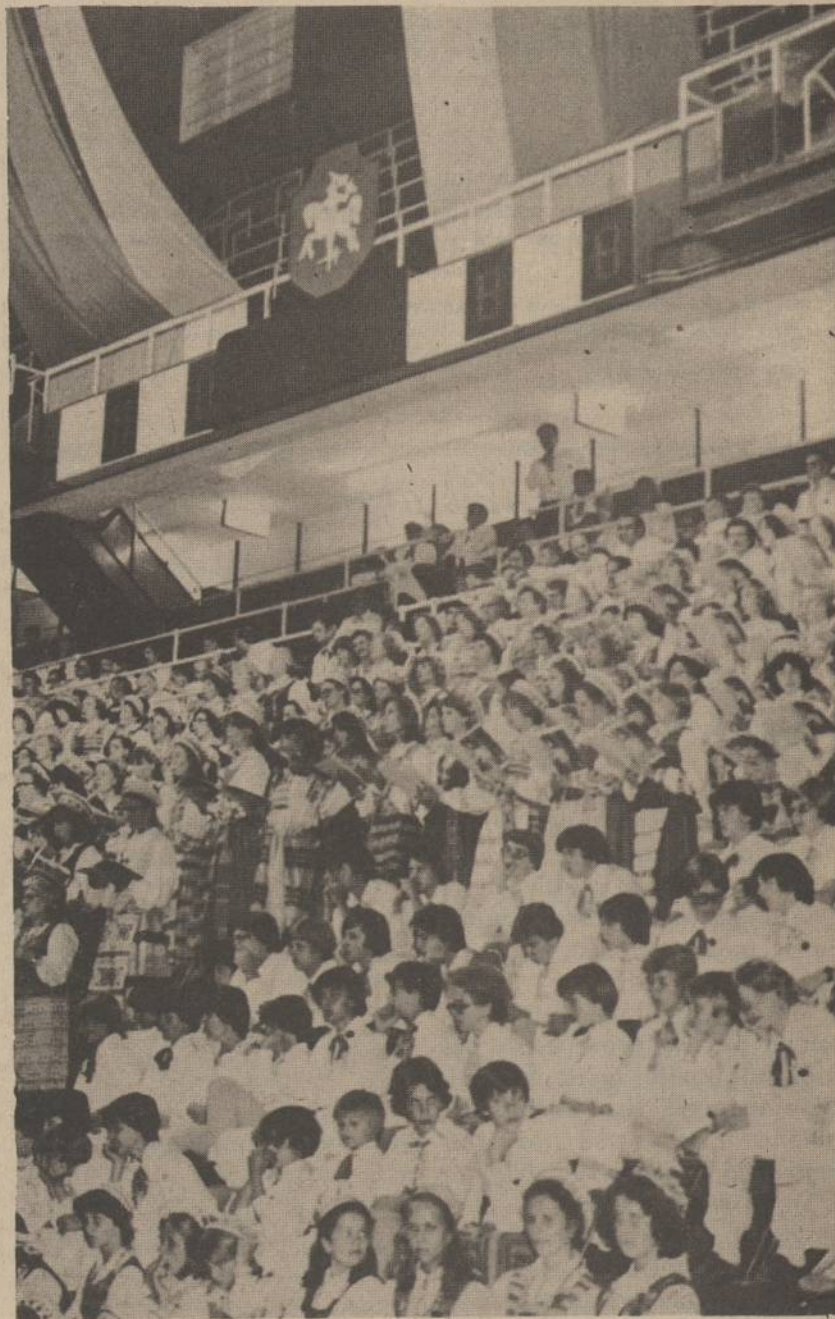
Dainų šventėje Toronte kanklių orkestrui diriguoja muz. A. Mikulskis. Nuotr. V. Bacevičiaus

Pranešėjų pareigas sutrumpinus, visa dainų šventė nebūtų išsitęsusi iki trijų valandų ir 45 minučių. Žinoma, jei visos Pasaulio Lietuvių Dienos būtų susidariusios vien iš dainų šventės, tai gal ir būtų kiek pateisinamas toks užsitęsimas. Sako, negi važiuosi tokį kelią į Torontą tik dėl dviejų ar trijų valandų programos. Bet dabar dainų šventė buvo tik vienas iš daugelio Pasaulio Lietuvių Dienų renginių.

Užkliuvo akis už spaudoj pasirodžiusių pastabelių dainų šventės atžvilgiu. Vienas korespondentas pažymėjo, kad choro parade buvo žygiuojančių "kaip sočios avys". Viena ponija, gindama žygiavusių laikyseną, pacitavo jauno choristo išsireiškimą: "Mus mokė dainuoti, bet ne žygiuoti". Prisimena kitas įvykėlis. Kai vaikas mokykloje gerojai dvokė, mokytojas parašė motinai laiškelį, kad vaiką išmokydytų. Ši atsakė, jog vaikas į mokyklą siunčiamas, kad būtų mokomas, bet ne uostomas...

Smulkmenų ieškoti būtų galima ir daugiau. Esmė visi sutiks, kad ir ši šventė, kaip ir ankstesniosios, pakėlė mūsų lietuvišką ūpą, sustiprino jaunuosius lietuvių išlaikymą, o taip pat paguodė ir vyresniuosius, kad bus kam dar ir ateity lietuviškai dainuoti ir lietuviškai veikti.

(Bus daugiau)
Kornelijus Bučmyns

Dalis dainų šventės dalyvių Toronte liepos 2. Nuotr. V. Bacevičiaus

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Jau paskirta dalis respublikinių premijų. Lietuvos respublikinės premijas skiria komunistų partijos centro komitetas ir ministrų taryba. Spaudoje jau paskelbta, kad literatūros premija paskirta poetei Violetai Palčinskaitėi (G. 1943) už eilėraščių rinktinę vaikams "Namai namučiai" (1977). Literatūros kandidatų buvo daug daugiau. Klaipėdos dramos teatro aktorius V. Paukštė gavo premiją už gerai sukurtus vaidmenis. Prie teatro grupės laureatų priklauso ir J. Malinauskaitė — Kauno dramos teatre sukurusi originalių scenovaizdžių. Kompozitorius J. Juozapaitis laimėjo premiją už simfoniją "Rex". Skulptorius K. Patamsis apdovanotas už Šiauliuose pastatytą paminklą Šiaulių miesto "išvaduotojams" (pavergetojams). Už vitražus premiją gavo A. Stoškus.

Premijų nepagaileta ne tik tikslųjų mokslų, technikos atstovams, bet net žemės ūkio ir pramonės darbuotojams. Respublikinės premijas gavo: fizikos-matematikos mokslų kandidatas V. Gaidelis, fizikos-matematikos mokslų daktaras E. Montrimas, chemijos mokslų daktaras S. Kutkevičius, inžinieriai — Z. Vainorius, R. Kirvaitis, S. Štaras, plastinių gaminių gamyklas darbuotojai — V. Bernatonis, A. Griškevičius, J. Maračinskas, F. Markėnas, G. Švedas, A. Jauniškis. Premijas gavo ir Kauno radijo matavimų mokslinio tyrimo mokslininkai: J. Astafjevas, V. A. Buinevičius, S.P. Petrikis, G. Majauskas. Premija paskirta biologijos mokslų daktarui S. Pileckii už veikalą "Lietuvos vabalai". Premijomis apdovanoti melioracijos mokslininkai: A. Balčiūnas, B. Blažys, J. Velička, A. Lukianas, M. Pikelis, A. Sakalauskas, R. Tumas. Premijuoti net vadovėlių autoriai: M. Kabailienė (geologė), A. Praškevičius, A. Glemža, L. Lukoševičius (biochemikai) B. Grigaliūnas (statybinės medžiagos). Premijas gavo kultūros paminklų restauratoriai: R.V. Kaminskas, R. Jaloveckas, A. Kunigėlis, S. Mikulionis, Z. Simanavičius, H. Janiakštis, J. Stukas. Neuzmirštas ir socialistinis lenktyniavimas. Už soclenktynių organizavimą (už dirbančiojo žmogaus besaikį išnaudojimą) premijas gavo pramonės darbininkai — E. Burovas, J. Černiauskas, K. Juodka,

S. Masiukas, A. Miškinis, A. Židonis; žemės ūkio darbininkai — L. Bakanauskienė, K. Drepskienė, G. Maskoliūnienė, L. Meldaikienė, B. Melynys, J. Stiklius, J. Zareckaitė. Kai premijos skiriamos už tokius išgalvojimus, kaip soclenktynės, tai ir pačių premijų reikšmė sumažėja.

— Lietuvos statistikos centrinė valdyba spaudoje paskelbė kai kuriuos statistinius Lietuvos respublikos duomenis. Š.m. liepos 1 Lietuvoje buvo 3 milijonai 377 tūkstančiai gyventojų. Per pirmąjį šių metų pusmetį žemės ūkiui esą pateikta 2744 nauji traktoriai, 1200 kombainų, 1742 automobiliai. Atlyginimas dirbantiems padidėjęs pusterčio procento. Ūkiuose padaugėjo gyvulių ir paukščių. Žymiai padidėjusi ir plačiai vartojamų prekių gamyba. Pusterčio planai esą visur perviršyti daugiau negu 100%. Taip girusi statistikos įstaiga, bet gyvenimo tikrovė nėra tokia giedri.

— Lietuvos komunistų partija labai susirūpino literatūros kritika. Centro komitetas paskelbė įsakymą, adresuotą kūrybinėms sąjungoms, mokslo ir kultūros įstaigoms, spaudai, televizijai, radijui, reikalaujanti, kad meninė kritika "nuolat stiprintų idejinį kryptingumą". Tame rašte skundžiamasi, kad "kritika esanti nepakankamai aktyvi, neįtvirtinanti nuosekliai revoliucinius socialistinio realizmo idealus mene, kad nedemaskuoja Vakarų buržuazinio meno dekadentių srovių".

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Gerbiamoji Darbininko Redakcija!

Atidžiai sekdamas Pr. N. teikiamas informacijas "Iš pavergtos Lietuvos kultūrinio gyvenimo" (Darbininkas, 1978.VIII.18), noriu atsiliepti į pirmąjį straipsnio pastraipą, kurioje rašoma: — "Ir menininkai-meistrai dažnai įjungiami į komunistinę propagandą. Štai liepos 21 d. Miliūnų kaime prie Rokiškio iškilmingai atidarytas idejinis skulptūrų ansamblis, vaizduojąs komunistinį partizanų veikimą Lietuvoje."

Miliūnų kaime gyveno vieni rusai, rokiškėnų gudais vadina-

Tas partijos susirūpinimas, be abejonės, tik naujus suvaržymus žada kūrybai ir jos kritikai.

— Maskvos tarnai Lietuvoje bijo Vasario 16-osios vardo. Šių metų ankstyvą pavasarį Lietuvoje lankėsi nemaža grupė lietuvių jaunuolių iš Vak. Vokietijos — daugiausia Vasario 16-osios gimnazijos mokinių. Dar ir dabar pasikalbėjimai su jais, įrašyti tada į magnetofono juostas, skelbiami Gintamam Krašte. Bet bijoma paminėti tikro gimnazijos vardo. Rašoma "Hiutenfeldo gimnazija" Federalinėje Vokietijoje. Net neminima, kad tai lietuvių gimnazija. Atrodo, kad "Tėviškės" draugijos propagandininkai tuojau pradės bijoti ir savo šešėlio!

— Baigiama restauruoti Vilniaus universiteto iškilmų salė. Per karą labai nukentėjo aulos balkone buvę žymiųjų žmonių biustai. Dabar tas figūras naujai sukuria skulptoriai Jonas Jagėla, talkinamas menotyrininko Vlado Drėmos. Atkuriami astronomo M. Počobuto, tapytojo J. Rustemo, gamtininkų L. Bojano ir St. Jundzilo, senųjų literatūrų profesorius G.E. Grodecko, architekto L. Stukos-Gucevičiaus biustai.

— Liepos pradžioje Paminklų apsaugos, kraštotyros draugijos ir lietuvių kalbos ir literatūros instituto darbuotojai buvo išvykę į tradicinę metinę ekspediciją rinkti etnografinių dalykų. Šiais metais tokia ekspedicija vyko į Molėtų ir Širvintų rajonus. Užrašyta per 14 tūkstančių vietovardžių, apie 3000 žodžių akademiniame lietuvių kalbos žodynei, iš viso užrašyta per 40 tūkstančių etnografinių užrašų. Ekspedicijai vadovavo A. Vanagas.

Pr. N.

mi. Netenka abejoti, kad šio kaimo dauguma gyventojų aktyviai dalyvavo sribuose prieš Lietuvos partizanus. Teko Vilniuje leidžiamajoje spaudoje skaityti apie Lietuvos partizanų kovas prieš sribus tose srityse; net buvo Miliūnų kaimas minimas.

Po didžiųjų Lietuvos kaimo gyventojų trėmimų į Sibirą, maždaug 1952-54 m., tose apylinkėse lankėsi Liaudis, to meto vadinamasis žemės ūkio ministris. Jis ten rado didelius laukų plotus dirvonuojančius, t.y. visai niekieno nederbamus. Buvo susirūpinęs tuščiųjų plotų apgyvendinimu.

Dabar lietuvių tautos žudikams ten statomas paminklas! J. Audėnas

ATIDARYTA VI-OJI TAUTINĖ SKAUTŲ STOVYKLA

Rugpiūčio 13, sekmadienį, saulei jau slenkant į vakarus, Treasure Valley, Paxton, Mass., buvo atidaryta VI-oji Lietuvių Skautų Sąjungos Tautinė Stovykla.

Gražion paežerės aikštėn žygiavo skautų gretos — atrodė, kad be pabaigos. Pražilę vėtrėnai, šaunūs skautai vyčiai ir vyresnės skautės, prityrę skaitinės, didžiausias kontingentas skautų ir skaučių, paukštyčių ir vilkiukų, Ąžuolo ir Gintaro mokyklos, Bendrija, skautininkai, židinetės ir svečiai, skautai ir tėvai.

Ši ežero pakrantė, atrodo, dar nematė tokio būrio skautų. Išsiriškiavo 851 brolis ir sesė, nors stovyklauja arti tūkstantinės.

Vėliavų aikštės gale buvo pastatytas altorius, kur pirmąsias mišias aukojo stovyklos kapelionas v.s. tėvas St. Kulbis, SJ, patamaujant ir skaitymus atliekant skautam ir skautėm. Tuo pat metu vyko pamaldos ir evangelikam skautam.

Po pamaldų gražioji rikiuotė visa stovykla paradojo aplink vėliavų aikštę pro išsiriškiavusią stovyklos vadovybę.

Išrikiavus tankias skautų-čių gretas, priėmus raportus, tėvui St. Kulbiui sukalbėjus maldą, buvo perskaitytas stovyklos atidarymo aktas, ir vėliavų pakėlimu atidaryta Šeštoji Tautinė Stovykla. Stovyklą trumpu žodžiu pasveikino jos viršininkė LSS pirm. v.s. Lilė Milukienė.

Būdinga, kad šioj stovyklą buvo iškeltos, šalia trispalvės ir stovyklaujančių skautų valstybių vėliavų, net dvi gairės — pagrindinė VI-osios Tautinės Stovyklos gairė ir taip pat parvežtoji iš Australijos VI-osios TS, kuri įvyko šių metų pradžioje.

struktorių kadrais; jose praktiškai lavinami būsimieji jaunieji vadovai.

Prie didžiųjų stovyklos vartų budi "Miško Broliai" — chigagiečiai, vadovaujami stovyklos komendanto s. J. Šalčiūno. Netoliese yra ir pirmosios pagalbos stotis. Prie ežero, kelionis pamainomis stovyklai maudantis, budi vandens sargyba. Dviejose virtuvėse pamaitinama per tikrai greitą laiką visa stovykla. Čia prakaituoja nuolatiniai virėjai ir tos dienos budinčios skiltys. O kas besuskaitys įvairius instruktorius, budinčius skautininkus ir kitą stovyklos personalą, besirūpinantį stovyklautojų gerove. Todėl šią stovyklą galim pavadinti stačiai atskira skautų respublika. Ir nė vienas skautas, žilagalvis ar vilkiukas, nėra be užsiėmimo — kiekvienas turi savo paskirtį.

Tai taip bendrais bruožais atrodė mūsų VI-oji Tautinė Stovykla.

Šiek tiek įdomesnės statistikos. Šioj stovyklą kiekvienam broliui kliūna pusantros sesės. Per pirmą stovyklos dieną buvo išsiųsta 2,300 atvirukų ir laišku. Stovyklos laikraščio "Šiuo keliu eik" tiražas — 1,500. Spausdinamas ofsetu, su nuotraukomis ir iliustracijomis, užpildomas stovyklautojų rašiniais. Gauta iki šiol apie 30 sveikinimų iš LSS pareigūnų, kitataučių, visuomenės atstovų, dvasiškių ir vietinės valdžios.

Stovyklauja ne vieno kontinento skautai. Stovyklautojai at-

vyko iš JAV, Kanados, Australijos, Anglijos ir Brazilijos. Bostono sk. vyčiai pastatė stovyklos vartus, pro kuriuos įvažiuojama į stovyklavietę. Veikia kasdieninė radijo programa, vedama s.v.v. sl. E. Meilaus; per ją perduodama muzika, ideologinės minčių ir dienos aktualijos. Kas dieną vyksta bendri ar pastovyklių laužai.

-o-

Savaitgaly, rugp. 19-20, laukiami skautų etninių grupių kontingentai, visuomenės atstovai ir svečiai. Tada, tikimasi, stovyklą bus apie porą tūkstančių žmonių. Šeštadienį bus atidarytos net trys parodos: skautamokslis, LSS-gos istorinė ir tautodailės. Tą pat dieną bus ir bendras visos stovyklos paradas, kuriame dalyvaus taip pat kitataučiai skautai ir draugiškų organizacijų atstovai.

-o-

Tai taip mūsų lietuviškoji skautija švenčia, geriau sakant, pradėjo švęsti savo organizacijos 60-metį. Su skautiška daina ir giedria nuotaika skaičiuojami šie dešimtmečiai, ir nėra abejonės, kad su tokia pat nuotaika netrukus rašysim apie naujas suaktyvintas. Tačiau apie šią suaktyvintą rašins tik pradėtas, jis bus dar ilgesnis, dar įdomesnis, nes mūsų suaktyvinti nesibaigs Tautinė Stovykla (o ir ji dar nepasibaigusi).

s. Birutė Kidolienė

LSS VI-tosios Tautinės stovyklos atidaryme įsakymą skaito v. sk. R. Vilkaitė. Šalia stovi Tėv. J. Bacevičius, OFM, dešinėje stovyklos viršininkė v.s. Lilė Milukienė ir Brolijos VS ir brolių stovyklos viršininkas v.s. Sigitas Miknaitis.

Nuotr. Lino Meilaus

nistinio švietimo reikalus savo kraštuose, aktyviai dalyvavo diskusijose ir, svarbiausia, visi, be išimties, labai pozityviai vertino šią studijų savaitę, sakėsi esą laimingi, kad turėjo progą joje dalyvauti, kad daug ko patyrė ir išmoko. Kai kurie sakė, kad nebūtų galėję net įsivaizduoti, jog būtų galima sušaukti tokio masto mokytojų konferenciją, ir žadėjo ką nors panašaus padaryti ir savo kraštuose, ypač Pietų Amerikoje.

Tokių būdų šį praėjusiojo mokytojų studijų savaitę nebuvo kaip anksčiau vykusios Dainavoje tik JAV ir Kanados mokytojų studijų savaitės. Ši savaitė buvo tikrai pasaulinio masto. Tai nebūtų įvykę, jei studijų savaitę būtų buvę vieta ir laikas parinkti kitur. Tad ir buvo gera, kad rengėjų akys nukrypo Toronto link. Vienas šiuo dalyku susižavėjęs dalyvis net siūlė, kad nuo šiol ir daugiau tokio masto mokytojų studijų savaitę būtų rengiama, kad lituanistinio švietimo reikalų svarstyme galėtų kartu dalyvauti viso pasaulio lituanistinių mokyklų mokytojai.

Finansiniu atžvilgiu buvo taip pat lengviau šią savaitę surengti Toronte negu kur kitur, kadangi Kanados valdžia yra galviena iš palankiausių etninių grupių kultūrinei veiklai ir dosniausiai tą veiklą remia. Dėl to Kanados LB krašto valdyba galėjo būti vaišingu studijų savaitės globėju ir šeimininku.

Besigėrint įdomia ir sklandžiai vedama studijų dienų programa, visų dėkingumas buvo jaučiamas ir dažna progą žodžiais išreiškiamas Kanados Švietimo Komisijos pirmininkei V. Stanevičienei ir JAV Švietimo Tarybos pirmininkui Br. Juodeliui, kurie bendromis jėgomis surengė tokią šaunią ir neužmirštamą mokytojų studijų savaitę.

Aktuali programa

Studijų dienų programa tikrai buvo aktuali ir įdomi. Paskaitos buvo daugiausia grupinio pobūdžio. Nebuvo pareikšta vien tik vieno atskiro asmens nuomonė, patyrimas ar įsitikinimai vienu ar kitu klausimu, bet buvo sudaryta galimybė išsamiau pasisakyti tuo pačiu reikalu, ta pačia tema ir kitiems grupės dalyviams. Kad nebūtų kartojimosi, prelegentams buvo iš anksto nurodyta, kuriais atžvilgiais viena ar kita problema bus svarstoma, ir kiekvienam buvo galimybė pasirinkti, kas jam įdomiau, jo manymu, svarbiau ar labiau prie širdies. Dar buvo palikta pakankamai laiko ir diskusijoms, kuriose labai aktyviai reikšėsi ir kitų kraštų mokytojai ir dalyviai.

Programoje buvo prisimintas mokytojas, jo idealizmas, pareigos, tautinis ir bendruomeninis susipratimas, atsakomybė, pasirošimas mokymo darbui, ypač tas mokytojas, kuris ateina į talką pats baigęs tik lituanistinę

(nukelta į 6 psl.)

— PLB naujoji valdyba, vadovaujama Vytauto Kamanto, stengdamasi užmegzti glaudesnius ryšius, rugpiūčio 15 aplankė Lietuvos gen. konsulę Chicagoj Juzę Daužvardienę ir lietuvių vyskupą Vincentą Brizgį. Pokalbiuose buvo paliesti dabarties lietuvių reikalai ir ateities veikla. Diplomatinė tarnyba, Bažnyčios vadovas ir PLB valdyba pasiryžę vieningai dirbti lietuviybės išlaikymo ir Lietuvos laisvinimo darbą. (aj)

— Danguolė Kvilytė, šią vasarą gavusi magistro diplomą iš istorijos, atlikusi mokytojos praktiką, rugpiūčio 15 išskrido į Vokietiją. Ji Vasario 16 gimnazijoje tuoj pradės mokytojauti ir vadovauti mergaičių bendrabučiui.

— Lietuvių Skautų Sąjungos VI Tautinei stovyklai vykstant Paxton, Mass., prie Worcesterio, vietinė amerikiečių spauda jau pačioj pradžioj atkreipė dėmesį. "Worcester Telegram" ir "The Evening Gazette" vyriausias redaktorius ir prezidentas buvo gerai informuoti apie tautinę stovyklą ir Lietuvių Skautų Sąjungą. Informaciją jiems suteikė s.v.v.sl. Eduardas V. Meilus Jr., Worcesterio lietuvių radijo valandos vedėjas.

— Rašytojas Vytautas Alantas, Redford, Mich., dėl susidariusių aplinkybių išstojo iš Lietuvių Rašytojų Draugijos.

— Henrikas Nagys apžvelgęs "Literatūros lankų" sąjūdį šiandieniniu žvilgsniu" dvidešimt penktajame Santaros - Šviesos sąjūdžio suvažiavime rugsėjo 7-10 Tabor Farmoj, Sodas, Mich.

— Žurn. Kazys Karuža dėl susidėjusių aplinkybių pasitraukė iš Lietuvių Žurnalistų Sąjungos centro valdybos, kur jis buvo pakviestas kaip pirminis kandidatas į sergancio, o vėliau mirusio c.v. sekretoriaus dr. Grigo Valančiaus vietą. K. Karuža Los Angeles Lietuvių Žurnalistų skyriaus valdyboje eina išdininko pareigas.

— Janinos Miliauskiene, Darbininko bendradarbė iš Worcester, Mass., mamytė Uršulė Dulskienė sunkiai susirgo ir paguldyta Šv. Vincento ligoninėje.

— Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikos I tomas anglų ir ispanų kalba jau paruoštas spaudai. Anglų kalbos tome sudėta Kronikos 10 numerių, ispanų — 7 numeriai. Kronikas į ispanų kalbą vertė Zeferinas Juknevičius, gyvenęs Buenos Aires, Argentinoj. Abu tomai bus spausdinami Chicagoj.

— Lietuvių radijo valandėlėm Amerikos Lietuvių Tarybos bus duodamas keturiuos premijos — už geriausią patriotinę, religinę, meno programą ir už geriausią interview. Iš viso premijom skirta 1000 dol. Mecenatas — kun. dr. J. Prunskis. Vertinimo komisija: Vytautas Kasniūnas, Juozas Skorubskas, dr. Kazys Sidlauskas, dr. Leonardas Šimutis, kun. Anicetas Tamošaitis. Radijo valandelių vadovai savo geriausias programas parinkę siunčia iki 1979 sausio 1 Amerikos Lietuvių Tarybai, 2606 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

— Knyga "Bolševikų okupacija Lietuvoje" paruošta ir atiduota spaudai. Išeis dar šį rudinį. Leidžia Jūrų šaulių kuopa Klaipėda, Cicero, Ill.

— Madų paroda, Chicagoje ruošama Putnamo seselių rūmų, įvyks jaunimo Centre spalio 1.

— Antanas Zupka, anksčiau gyvenęs Waterbury, Conn., persikėlė gyventi į Floridą. Jo dabartinis adresas: Anthony Zupka, 724—23 Avenue N, St. Petersburg, Fla. 33704.

XII MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĘ PRISIMENANT

A. MASIONIS
Fair Lawn, N.J.

Štai jau beveik du mėnesiai prabėgo nuo mokytojų studijų savaitės ir Pasaulio lietuvių dienų Toronte. Visi, kurie ten dalyvavo, seniai jau esame sugrįžę į savo darbo vietas ir pasinėję į senos kasdienybės rutiną. Nors ten dalyvavusių išgyventas entuziazmas ir dvasios pakilimas yra gerokai atslūgęs, bet, laikui bėgant, prisimirs tik smulkmenos, o intensyvesni išgyvenimai, graži, darni bendruomeniška dvasia ir ryžtas nenuleisti rankų ir dirbti vieningai toje dvasioje ir toliau, vis tiek išliks dar ilgą laikui, nes tos dienos Toronte tikrai buvo didingos dienos.

Is tokios laiko perspektyvos ir tokioje dvasioje ir mėginsiu pasidalinti su šio laikraščio skaitytojais savo mintimis ir išgyvenimais XII mokytojų studijų savaitės metu. Skaitytojui gi ne tiek svarbu smulkmenos, ne tiek protokolinis įvykių aprašymas, bet

kokios idėjos buvo ten iškeltos, kokie dalykai svarstyti ir kokie nutarimai padaryti.

Išmintingas studijų savaitės vietos ir laiko parinkimas

Geresnio parinkimo tikrai negalėjo būti. Didžiausias pliusas buvo tas, kad šioje studijų savaitėje galėjo dalyvauti mokytojai, tėvai ir svečiai, kuriems rūpi lituanistinis švietimas, ir iš kitų kraštų, būtent, iš Argentinos, Brazilijos, Kolumbijos, Venecuelos, Anglijos, Vokietijos, Šveicarijos, net iš tolimosios Australijos, iš viso, pridėjus Kanadą ir JAV, net iš 10 kraštų. Buvo įsiregistravę 83 mokytojai ir 20 svečių.

Kadangi šie visi dalyviai nebuvo tik paprasti eiliniai LB nariai, bet aktyvūs savo vietovėse visuomenės veikėjai, tų vietovių rinkti atstovai, tai jų studijų savaitėje dalyvavimas buvo labai reikšmingas. Ir jie visi nebuvo tik indiferentiški žiūrovai, nesėdėjo sudėję rankas, bet su visa atida klausėsi programos, darė užrašus, pranešimus apie litua-

PASIKEITIMAI JAV LB KULTŪROS TARYBOJ

Iš eity pareigų pasitraukus Juozui Gailai, JAV LB krašto valdybos pirmininko inž. Alg. Gečio kvietimu JAV LB kultūros tarybos pirmininko pareigas perėmė Baltimorėj gyvenęs Aleksandras Radžius.

A. Radžius gimė 1915 Rusijoje, tėvams esant pasitraukus nuo I-ojo pasaulinio karo veiksmų. Gimnaziją baigęs Telšiuose, ekonomiką studijavo Vytauto Didžiojo universitete Kaune. 1945-50 mokytojavo Kemptono gimnazijoje Vokietijoje, o atvykęs į JAV, 1950-70 buvo Baltimorės lituanistinės mokyklos mokytojas ir, su pertraukomis, jos vedėjas. Nuo pat jaunystės laikų A. Radžiui teko aktyviai veikti skautų ir vėliavų ateitininkų organizacijose.

Spaudoj pradėjo bendradarbiauti jaunystės dienomis. 1961 išleista jo pirmoji eilėraščių knyga "Paukščių Takas", 1975 antroji — "Baltas mėnulio miestas".

Aleksandras Radžius

Eilėrašciais ir straipsniais iš astronomijos srities bendradarbiauja Drauge, Aiduose, Ateity, Lietuvių Dienose, literatūros metrašty Pradalgė ir vaikų laikrašty Eglutė.

G (LB Inf.)

1978 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

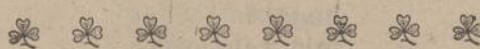

RUDENS VIENOS SAVAITĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Rugsėjo 17 iki 25 — \$849.00

Spalio 12 iki 20 — \$849.00

1 naktis Maskvoje, 6 naktys ir 5 dienos Vilniuje su 1 dienos ekskursija į Kauną ir Trakus, 1 naktis Maskvoje.

Daugiau informacijų kelionių į Lietuvą reikalu prašoma kreiptis:

ALGIRDAS MITKUS
BALTIC TOURS
8 WHITE OAK ROAD
NEWTON, MASS. 02168
(617) 969-1190

ATSTOVAS:
WORCESTERY —
114 MILBURY ST.
1 — SW — 8-2868

DAINAVOS NAUJI PADAVIMAI

Aurelija Balasaitienė

Kai sužaliuoja vežlios pievutės, nustoja žydėti beržai, šimtamečiai klevai pasidabina savo tamsiai žaliu ir pavėsį teikiančiu drabužiu, "Dainavos" stovyklavietė atgyja. Rieda sunkvežimėliai, automobiliai, autobusai. Šalia didžiulio paminklinio kryžiaus, nuo skaidrios saulės pavargęs, poilsio prigula vėjas, o jauni balsai, nuo paežerės iki "baltųjų rūmų" jaunatviška gyvybė pripildo stovyklavietės plotus.

Šiltą liepos sekmadienį atėjau ir aš su savo sūnum į tradicinę Dainavos jaunųjų ateitininkų stovyklą, kurios lietuviškoje dvasioje vietos randa visi, net ir ne ateitininkai, kaip irmanosūnus. Čia lietuviškas jaunimas, susirinkęs iš įvairiausių Amerikos ir Kanados vietovių, atgauna savo lietuviškos tapatybės jausmus.

Matau, kaip mano vienuolikos metų Rimukas bėga per aikštę, pamatęs savo pereinę metų stovyklos draugą iš Chicagos. Patraukli "vyresnė" vadovė rimtai jam spaudžia ranką ir sveikina atvykusį. Kitame šone, netoli didžiulio garažo, gražus jaunimo būrys dalinasi įspūdžiais, išdykauja, juokiasi. O iš "baltųjų rūmų" pastogės nuleistas garsintuvas skleidžia modernios muzikos triukšmingas melodijas.

Ieškau registracijos. Mano dideliame nustebimui raštinės "valdininkas" man sarkastiškai atsako: "Po medžių, ponio, Po medžių". Medžių daug. Pats vidurdienis. Saulė kepina. Mudu jaučiame alkį ir troškulį. Nors pagal instrukcijas prisistatėme stovyklon 12 valandą po penkių valandų kelionės iš Clevelando, mudviejų niekas nenorėjo registruoti.

Tolumoje tyvuliuoja ežerėlis, o anapus ežerėlio lietuviška valgykla vilioja. Apie pirmą valandą, neradę jokios registracijos, pievute žygiuojame į "aną pusę ežero". Pakrantėje saulėje deginasi nestovyklaujantys vasarotojai. Valgykloje vargšė viena moteris, kovodama su sylvančia bulvių koše, nekantriais išalkusiais svečiais, perstatinėja puodus, maišo spurgučius, skaičiuoja gražą. Perdaug darbo, perdaug svečių ir jokios pagalbos.

Kitame šone spiečiasi jaunimas, laukdamas ledų ir gėrimų. Į juos niekas nekreipia dėmesio. Jų sukautisiose delnuose nebebarška smulkiai. Viena jauna moteris pasisiplo įiem patarnauti. Vaikų veidai nušvinta. Po keletos minučių girdisi kamštelinių sproginėjimas ir nekantrūs čiaupsėjimas lūpomis. Jauna mergytė patenkinta laišo nuo lūpų varvantį saldų skystį. Jos plonas liežuvelis nepasiekia lašų ant smakro. Bet kam tai svarbu...

Pagalau sulaukiu ir savo patiekalo. Dviejų asmenų porcija vienoje lėkštėje. Ji linksta nuo svorio. Laimingas išbalansavusi,

randu laisvą staliuką... Pasištinę grįžtam "baltųjų rūmų" link. Keliu atidulka didžiulis autobusas. Iš jo pro visus šonus veržiasi jaunimas iš Chicagos apylinkių.

Ant salės durų pamatau didžiulį plakatą, ant kurio didelėmis raidėmis pažymėta, kad registracija nuo 2 iki 4 val. Atsikvėpiu lengviau ir nužygiavau į registracijos patalpas. Koridoriuje spūstis. Susitinku savo seną pažįstamą iš Akrono. Esame pasimetę. Kažkas šūkteli: "Ar turit numerį?". Matau, kad kaip kurie vaikai rankose glazdo korteles su numeriais. "Kokį numerį", galvoju pati sau. Pagaliau sušunku virš galvų "Ar aš galiu gauti numerį?" Per eilę šviesia-plaukių galybių mano link "atplaukia" kortelė su magišku numeriu "64". "O kuris numeris dabar registruojamas", klausiu nežinia ko. "Ketvirtas", paslaptingas balsas atsako...

Nusiminusi žygiuoju į kiemą. Saulė kaitri, negailestingai kepina pastato sienas. Prisėdu ant suoloelio su savo bičiuliu, kuris, atvežęs savo sūnų iš Akrono, laiko rankose 65 numerį. Abu pykstame. Tačiau greitai mūsų pyktis atslūgo. Vistiek registracija buvo pravesta greitai, tvarkingai ir nepaprastai maloniai. Sykį priėjus eilei, viskas buvo paaiškinta, viskas sutvarkyta. Pasiėmę lagaminus ir ryšulius, traukiame berniukų namelio link.

Mano sūnus išdidžiai nešioja prie krūtinės pribabintą kortelę su užrašu "Vilniaus būrelis", o rankoje kitą su kambario numeriu ir pavarde. Aštuntas kambarys berniukų pastate erdvas, didelis ir gan jaukus. Rimukas iš karto linksmai nusiteikia, radęs savo pavardę, tabaluojančią ant kortelės virš antro aukšto lovutės. Jis laimingas. Laiminga ir aš.

Prie manęs prisiartina labai mandagus ir simpatingas jaunuolis ir man tiesia ranką. "Aš Andrius Padleckas, šito kambario vadovas". Jo šilta šypsena rodo, kad jam tos pareigos ir miegos, ir naujos. Iš kitų kambarių renkasi Rimuko draugai.

Kambarėje apgyvendinti vaikučiai iš įvairių vietovių. Tuoj susipažįstame. Aš pradėdau juokauti ir juos klausinėti žinių apie Vilnių. Visi turi teisingus atsakymus. Į kambarį atrieda iš kažkur kamuolys. Žaidžiame. Nuotaika linksma, jaunatviška, draugiška, kambariai švarūs, tvarkingi.

Atsisveikinu su Rimuku, palikdama paskutines instrukcijas, kaip tai daro visos motinos visame pasaulyje: "Nepamiršk plauti dantis... nepamesk pinigų... nedėk šlapių kojinių į lagaminą". Mano sūnus visam kam pritaria, šypsosi ir jo vedyje aiškos nekantrumo žymės... Einu automobilio link.

Visuose takeliuose atsisveikinimo scenos. Visuose takeliuose susitikimai, pasisveikinimai, naujos pažintys. Ant karnelio dailiai nupiauta žolė. Virš jos

New Britain, Conn., Šv. Andriejaus bažnyčioje birželio 11 buvo aukojamos mišios už Sibiro kankinius. Po mišių kun. J. Rikteraitis su procesija ėjo prie kryžiaus daržely, kur buvo padėtas vainikas visiem kankiniam pagerbti.

Nuotr. Lino Stasaičio

XII MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĘ PRISIMENANT

(atkelta iš 5 psl.)

mokyklą. Buvo prisimintas ir mokiny, koks jis ateina šian-

liekni lietuviškų pakelės kryžių siluetai. Dangus mėlynas, kaip lino žiedas. Ieškau registracijos "kaltininkų", kad galėčiau jiems padėkoti už tvarką ir apraminti savo sąžinę, kad dar prieš valandą buvau įpykusi... Nelengvas visuomeninis darbas, ir dar sunkiau jį įvertinti. Lengva pykti, lengva kritikuoti, bet nelengva pačiam atsistojus apsiimti atsakomybę.

Ir vėl Dainavos stovyklavietė prigludžia šimtus jaunų lietuvių iš visų šito žemyno vietovių, kurie renkasi čia vienos minties vedami: esame vienos tautos vaikai. Jaunimas, susibūręs į vieną didžiulį būrį, kad tik ir dviem savaitėm, suartėja asmeniškų draugysčių ir pažinčių saitais, pasijunta esąs ne izoliuotos mažumos mažyte dalele, bet didelė, gyvatingos ir savo dvasioje turtingos tautinės grupės nariais, surištais bendromis šaknimis, bendra kalba, bendrais papročiais ir savo tėvų lūkesčiais bei viltimis.

Man ne kartą kyla mintis, kad mūsų jaunimo stovyklos, kur jos bebūtų ir kurios organizacijos jos bebūtų ruošiamos, savo buvimą ne tik pateisina, bet ir savo uždavinį atlieka. Per eilę metų sekant stovyklas, su džiaugsmu reikia pastebėti, kad stovyklautojų skaičius nemažėja, bet didėja.

Jei iš to būtų galima padaryti optimistišką išvadą, tai reikia tikėtis, kad ir mūsų jauniausioji karta bent savo branduolyje tęs tautinės gyvybės giją ir neliks abejinga mūsų tautos ir valstybės likimui.

Jei Dainavos šalies senų žmonių padavimai mus nuteikia sentimentalai ir gaudžiai, praeities legendomis maitindami mūsų vaizduotę ir pasididžiavimą Lietuvos senove, tai naujoji Dainava, kaip toji lietuviška sala šiauriniame Michigane, kada nors bus naujų padavimų, naujo įkvėpimo šaltiniu. Valio, Dainava ir jos įkūrėjai!

SPORTAS

Plaukimas PLS Žaidynėse

Šiom dienomis iš Arvydo Barzduko gavom Toronto žaidynių plaukimo varžybų davinius. Panagrinėjus pasekmes, galima prieiti išvados, kad varžybose dalyvių buvo daug, bet gerų plaukikų mažai. Kai kuriose rungtyse varžėsi tik po dvejetą plaukikų, o kitur tik po vieną dalyvą, bet medalius, kaip ir lengv. atletikoj, gavo visi. Rungčių ir amžiaus grupių pasirinkimas buvo didžiulis, ir reikia stebėtis, kaip toks platus tvarkaraštis sutilpo į vienos dienos programą. Be abejo, čia ŠAL-FASS plaukimo sekcijos vadovo A. Barzduko ir jo padėjėjų nuopelnai. Labai daug padėjo ir puikios techniškos sąlygos ištaigingam Etobicoke Olympium baseine.

Moteryų klasėj 100 ir 200 m laisvu stilium bei 100 m nugara laimėjo Detroito Kovo Rhonda Šerpunas, bet Washingtono Vėjo Zita ir Lina Kindurytės tik keliom sekundėm buvo nuo jos atsilikusios. 100 m krūtine, 100 m peteliške ir 200 m kompleksiniu stiliumi aiškiai laimėjo Zita Kindurytė, iš paskos vejama sesers Linos.

13-14 m. mergaičių grupėj pergalėmis dalinosi Irena Jallimčius (neprikl.) ir Detroito Kovo Rūta Grigaitė.

11-12 m. mergaičių penkių aukso medalių laimėtoja tapo Rima Barzdukaitė, nors kompeticijos šiai gerai plaukikei tikrai truko. Žemiau 10 m. amžiaus penkis aukso medalius nusinešė Detroito Kovo Kristina Chormanskis, o antras vietas skynė jos sesutė Amy. Tikrai 50 m krūtine N.Y. LA Klubui atstovavusi Marija Matickaitė pelnė aukso medalį.

Vyrų klasėje labai daug gyvumo įnešė Los Angeles Bangos atstovai Juozas Lilefakis ir Mikas bei Jonas Kuprėnai. Lileikis gavo aukso medalius už 100 m laisvu stilium (59.82), 200 m laisvu stilium (2:09.38), 400 m laisvu stilium (4:38.89) ir 100 m nugara (1:11.69). Dvigubai gaila, kad negalėjo dalyvauti chigagietis J. Žymantas, nes ir jam būtų buvę su kuo pasipešti. Mikas ir Jonas Kuprėnai pasimainydami ėmė sidabro medalius, bet auksą uždirbo Mikas 100 m krūtine (1:19.04) ir 200 m kompleksiniu stilium (2:38.23), o Jonas Kuprėnas irgi parsinešė auksą už 100 m peteliške (1:09.79).

13-14 m. berniukų grupėj Detroito Kovo Ronaldas Grigaras sušizė 4 aukso medalius, palikdamas tik vieną, 200 m kompleksinį, Ramūnui Sužiedėliui iš Washingtono.

11-12 m. grupėj Clevelando Žaibo Saulius Bankaitis gavo 3 aukso medalius, o Alg. Grintalis (Baltimorės LAK) ir Jonas Vadeika (Toronto) po vieną. Žemiau 10 metų pipirų grupėj viską nuslavė Detroito Kovo Darius Mikalonis, laimėdamas aukso medalius visose penkiose rungtyse, nors jo grupėj buvo tik du dalyviai.

Pabaigai reiktų pastebėti, kad Amerikos kontinente yra nemažai aukščiausių ar žemiau iškilusių lietuvių kilmės sportininkų beveik visose sporto šakose, bet kažkodėl jie, ar jų tėvai, nerodo nei noro, nei susidomėjimo dalyvauti lietuvių varžybose. Ir darosi keista, kad dabartinės okupuotos Lietuvos sportininkai per prievartą turi atstovauti Sovietų Sąjungai, o laisvo krašto atletai savo noru vispusiškai atsiduoda vietinei sporto veiklai, lietuviams net ir vieną, kitą dieną į metus pagailėdami. Lietuvių vardą ginti belieka tik tėvų raginamiems arba vadovų prikalbėtiems jaunuoliams, kurie ilgainiui irgi išgaruoja svetimos

Vaclovo ir Onos Mikuckių sodyboj, Vista, Calif., rugpjūčio 5 buvo pašventintas gražus lietuviškas kryžius, suprojektuotas ir pastatytas Pr. Gasparonio. Šventinimo apeigas atliko prel. J. Kučingis. — L.Ž.K.

garbės arba pinigų ieškoti.

Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės turėjo skambų vardą ir kilnų tikslą, bet aukštesnės klasės sportininkai ir tuo nebuvo suvilioti. Jeigu žaidynės nebuvė labai aukšto lygio, tai nėra kaltė tų, kurie dalyvavo, bet tų, kurie jau turi gerą vardą, bet lietuvių žaidynes sumenkinio, jose nedalyvaujami.

Alg. Š.

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

Karpovo-Korčonojaus mačas tebėra 1-1. Dvyliktoji partija baigėsi lygiomis. Tryliktoji nutraukta po 42 ėjimų, Korčonui turint pėstinuką viršaus. Pratęsimo Korčonojus nežaidė, bet prašė nukelti dar porai dienų, nes noris laiku žaisti paskirtąją 14-ąją partiją.

Vilniaus turnyro užbaigos lentelė: 1. Odesos dm V. Tukmakovas 10.5 tš. iš 15; 2. pasaulio eksmeisteris T. Petrosjanas 10; 3. sovietų čempionas Gulka 9.5; 4-5. dm Beliauskis su čekų Lechtynskiu po 9; toliau: vengras Čomas, Dorfmanas ir R. Vok. dm Espigas po 8; JAV dm S. Reševskis 7.5; Dvoreckis 7, kubietis Lebreidas 6.5; švedas Kaišauris ir vilnietis Gintautas Piešina po 6; tm Vladas Mikėnas 5.5; dm M. Damjanovič (Jgsl.) 5 ir pasaulio moterų meistrės varžovė M. Čiburdanidzė 4.5 taško. Turnyro uždarymo iškilmėse visi dalyviai reikė dėkingumą ir pasigėrėjimą Vilniaus turnyro bei viešnagės Lietuvos sostinėj. Maskvos žurnalas "64" išspausdino to turnyro seniausio dalyvio tm V. Mikėno (g. 1910) nuotrauką partijoj su turnyro nugalėtoju Tukmakovu; partiją stebi buv. pasaulio meistris T. Petrosjanas ir JAV dm S. Reševskis (g. 1911 m.).

Fischeris tebėra aukščiausioj formoj, rašo N.Y. Times rugp. 6, išspausdinamas jo dabar žiaistą partiją prieš MIT kompiuterį. Fischeris tebėra genialus šachmatuose.

Kazys Merkis laimėjo S. Bostono LPD šachmatų turnyrą, žiaistą tris ketvirtadienius (rugp. 3-17). Jis nugalėjo turnyro favoritus Ričardą Gauslį ir Tomą Gimių, tačiau suklupo prieš Jurgį Zozą. T. Gimiųs nugalėjo Gauslį ir Zozą, o Gauslys — Zozą. Užbaigos stovis: 1. K. Merkis, 2. T. Gimiųs, 3. J. Zoza ir 4. R. Gauslys. K. Merkio laimėjimu galima ir nusišėbėti, nes jis pasiektas senyvo pensininko amžiuje, įpusėjęs 74-uosius metus.

Pasaulio moterų komandinės pirmenybės, kuriose dalyvauas taip pat ir JAV komanda, įvyks Buenos Aires mieste spalio 25-lapkričio 12.

13-metis Karolis Drunga, pasižymėjęs Chicagos lietuvių Žaibo turnyruose, šiuo metu vieši Bostone pas savo dėdę Mykolą Drungą. Pereitą ketvirtadienį juodu aplankė So. Bostono LPD klube vietos šachmatininkus ir sužaidė keletą partijų. Karolis pasižadėjo pasirodyti pas vietos šachmatininkus rugpjūčio 24.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

Models

For
Television,
Fashion,
Commercials,
Shows,
Advertising
Beginners and
Professionals

Apply This
Week 1-5 P.M.
(Suite 404)
225 West 57th St.,
N.Y.C.
212-586-3556

ATOSTOGOS BALTIJOS KRAŠTUOSE 1978

PRISIDĖKITE PRIE EKSKURSIJŲ, KURIOS BUS PILNOS PRISIMINIMŲ!

IŠVYKIMO DATOS

rugs. 15 iki rugs. 23	\$849.00
rugs. 22 iki rugs. 30	\$849.00
rugs. 28 iki spalio 7	\$849.00
spalio 12 iki spalio 21	\$849.00
gruodžio 22 iki sausio 5	\$1049.00

NAKTYS KIEKVIENAME MIESTE

Vilniuj 5, Maskvoj 2
talp, kaip viršuj
Vilniuj 5, Maskvoj 2, Kopenhagaj 1
talp, kaip viršuj
Vilniuj 5, Varšuvoj 3, Lenin-grade 3, Maskvoj 2

Kellonėn įskaitoma pilnos dienos ekskursija į Kauną ir pusės dienos išvyka į Trakus

TRANS INTERNATIONAL TOURS LTD.
535 FIFTH AVENUE
New York, N.Y. 10017
212 697-7257

Kreiptis: JONAS ADOMĖNAS
kellonių vadovas

NEIŠDILDOMI PASAULIO LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖS
ISPŪDŽIAI

ŠVENTOVĖJE MIŠIOS

Šventovėj pakopos . . . minia . . .
Veik tūkstančiai mūsų iš viso pasaulio,
Šventovėj padangtė moderni, nauja.
Čia pat kryžių eilės, kur ilsisi broliai.

Ir visa tai motinos saulės šypsny.
Jauki jos glamonė.
Mes esam dangaus žydruma apsemti,
Pilki žemės žmonės.

Ir stovim prieš baltą altorių
Šventovės dauboj.
Čia kanklių dūžgenimas, chorai, —
Visi mes giliausioj maldoj.

“O Šventas Galybių” . . . prabyla altorius.
“Išgirk mus!” — užsidega aukurus žmonės.
Šiuos žodžius kartoja kapų dūsluma.
Liepsnoja malda.

Mes degam tavim, garbi mūsų protėvių žeme,
Plačiau vis tau gimstam, brangi Lietuva!

Mikulskių auksinių pirštų giluma

Judvie žagrė verčia gilių meno vagą
Ir užklosto bent sekunde
Tėvynainių neužgijamas žaizdas.
Kanklių skambesiu čia jaučiam Kristų žengiant
Ir ekstazėje bučiuojam jo pėdas.

Tūkstantmylis choras

Prieš akis lyg bāt tėviškės platas laukai.
Laukuose tuos — balti dobiliukai.
Tai lietuviai, čia augę vaikai,
Tai skardieji broliukai!

Ir seselių kaip liepų žalių,
Ramunelių margam audinų.
Kaip tėvūtiuos lakštingalų trėlių žavių
Paryčių vėsumos derinių.

Skamba viso pasaulio mastu
Sidabriniai lietuvių varpai.
Suartėkit skambėti kartu,
Pasilgti tėvynės laukai!

Butkienė

CHICAGO, ILL.

Seimas ir vėjus

Balfo seimas įvyksta kas treji metai. Šiais metais jis įvyks spalio 28-29 Chicagoj. Seimą kviečia Balfo centro valdyba. Ji taip pat pasirūpina atstovų sukvietimu, programa ir jos pravedimu.

Seimą globoja Balfo Chicagos apskritis. Apskritis valdyba pasirūpins seimo vieta, atstovų transportacija, nakvynėmis, atstovų priėmimu, pavaišinimu ir kitais technikiniais reikalais. Po seimo įvyks banketas. Atskiriems uždaviniam vykdyti sudaromos komisijos.

Jeigu, seimui artėjant, prasidės kitų komisijų veikla, tai lietuvių visuomenė apie seimo ruošos eigą turi būti informuojama jau dabar. Sudaryta informacijos komisija, kuri jau turėjo vieną pasitarimą ir pradėjo seimo garsinimą.

Rugpjūčio 9 Balfo raštinėj įvykusiame informacijos komisijos pasitarime apie pradėtą seimo ruošos eigą painformavo centro valdybos pirmininkė Marija Rudienė ir Chicagos apskrities valdybos pirm. Valerijonas Šimkus.

Informacijos komisiją sudaro: Aldona Daukienė, Petras Petrutis ir Kazė Brazdžionytė (radijas); Toliūs Šlutas (televizija); Jurgis Janušaitis, Stasys Juške-nas, Vytautas Kasniūnas, Antanas Juodvalkis, Mečys Valiukėnas, Jonas Yla, Alfonsas Nakas, Balys Brazdžionis, Algirdas Pužauskas ir koordinatorių Jonas Jasaitis. Komisija dar bus papildyta, bet pirminiai darbai jau pradėti.

Kas metai spalio mėnesį vykdomas vėjus šalpos lėšom. Tai Balfo vėjus, nuo kurio pasisekimo priklausys Balfo pajėgumas, vykdam šalpos darbus. O Balfo veikla labai svarbi. Kadangi spalio mėn. vyksta jo seimas ir vėjus, tai Balfo darbuotojams, ypač chigaiškiams, teks gero-kai pasipausti, kad būtų sudarytos geros sąlygos vykti seimui ir kad pasisektų vėjus.

Artėjant mokslo metam

Lietuviškų mokyklų Chicagoj ir apylinkėse veikia pakankamai. Trijose lietuvių parapijų mokyklose lietuvių kalba dėstoma reguliarių pamokų metu (Marquette Parke, Brighton Parke, Cicero), kur taip pat, kaip ir šeštadieninėse, vadovaujamasi JAV

VISŲ LIETUVIŲ MALDOS
IR SOLIDARUMO DIENA

Baigiantis vasarai, visa pavergta Lietuva rengiasi Šiluvos Dievo Motinos šventei. Rengiamės ir mes, laisvojo pasaulio lietuviai. Su pasigėrėjimu skaitom Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikose, kaip, nepaisydami įvairiausių trukdymų ir pavojų, pavergtos Lietuvos lietuviai, seni ir jauni, sveiki ir ligoniai, skuba į Šiluvą padėkoti Švč. Mergelei Marijai už pagalbą ir paguodą ir paprašyti jos užtari-mo, kad Lietuvos ir lietuvių golgota būtų palengvinta ir sutrumpinta.

Jau 1976 Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos valdyba Švč. Mergelės Marijos gimimo šventę — rugsėjo 8 — paskelbė viso pasaulio lietuvių maldos ir solidarumo diena. Matydamas lietuvių prisirišimą prie Šiluvos Dievo Motinos, popiežius Paulius VI 1974 suteikė Šiluvos bažnyčiai bazilikos statusą, tuo atkreipdamas viso pasaulio dėmesį į šią šventovę.

Todėl ir šiais metais kviečiam ir raginam visus lietuvius tinkamai paminėti Švč. Mergelės Marijos gimimo šventę, kad tuo būdu, jungdamiesi su pavergta Lietuva, vienu balsu pasibelstume į dangaus vartus, prašydami Aukščiausiąjį per Šiluvos Dievo Motinos užtarimą palaimos mūsų nesvyruojamai kovai už tautos laisvę ir nepriklausomybę.

Su malonumu konstatuojam, kad kiekvienais metais vis di-

Nukryžiuotojo Jėzaus seserų vienuolijos nauja generalinė taryba. Iš k.: ses. Rūta Daugininkaitė, ses. Celestina Stakutytė, vyriausia vadovė ses. M. Annunciata Mažeikaitė, ses. Baptista Jurgelaitytė, ses. Jonė Jonuškaitė.

LB švietimo tarybos nustatyta programa.

Artėjant mokslo metam, kelia rūpestį, kiek mokinių į veikiančias mokyklas susirinks. Chicagoj ir apylinkėse yra dar pakankamai lietuvių mokyklinio amžiaus vaikų, kad pripildytų lietuviškas mokyklas. Tačiau ne visi tėvai savo vaikus į tas mokyklas leidžia.

Jonas Jasaitis

New York City Opera savo sezoną pradės rugpjūčio 31 ir baigs lapkričio 12. Šiame rudens sezone bus pastatytos šios operos: Andrea Chenier — Giordano, La Boheme — Puccini, Carmen — Bizet, Le Coq d'Or — Rimsky-Korsakov, La Fanciulla del West — Puccini, Madama Butterfly — Puccini, The Magic Flute — Mozart, The Marriage of Figaro — Mozart, The Merry Widow — Lehár, Naughty Marietta — Herbert, Pelleas et Mellisande — Debussy, Rigoletto — Verdi, Street Scene — Weill, Tosca — Puccini, Die Tote Stadt — Korn-gold, La Traviata — Verdi, The Turk in Italy — Rossini. Teatro kasa atidaryta rugpjūčio 14. Spektakliai vyks New York State Theater rūmuose, Lincoln centre.

Metropolitan Opera New York šiais metais sezoną pradeda rugsėjo 18 su Tannhaeuser — Wagner, ir baigs balandžio 14 su Eugene Onegin — Tchaikovsky.

desnis skaičius parapijų ir organizacijų dalyvauja šioj maldos ir solidarumo šventėj. Šiais metais dalyvaukim visi. Melskimės, kad netrukus galėtume laisvai susirinkti į Šiluvą iš visų pasaulio kampų padėkos ir laisvės giesmei.

Pasaulio Liet. Katalikų Bendrijos valdyba
Vysk. V. Brizgys, tit. pirmininkas
Pr. Povilaitis, vykd. pirmininkas

Šiluvos Marijos šventė Brocktone, Mass., Nukryžiuotojo Jėzaus seserų koplyčioj, 261 Thatcher St., šiemet bus švenčiama rugsėjo 4 — Labor Day. Šventės iškilmės prasidės 11 val. procesija į koplyčią. Mišių metu giedos Brocktono Šv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujamas kompozitoriaus Juliaus Gaidelio. Visi, iš toliau ir arčiau, kviečiami dalyvauti Šiluvos Mergelei Marijai pagerbti šventėj, Marijos užtarimo pavergtai Lietuvai prašyti ir mūsų Tautos Šventei paminėti. Po mišių šventės dalyviai turės progą susitikti savo pažįstamus ir bičiulius, pabendrauti ir pasivaišinti 33-oje metinėje Jėzaus Nukryžiuotojo seserų ruošiamoje Lietuvių Dienoje — piknike. Visi, kurie čia kasmet suvažiuoja, grįžta namo pailsėję, paviešėję ir atsigaivinę dvasioje.

Tautos šventės minėjimas
Bostone rugsėjo 10 bus pradėtas 10:15 val. ryto mišiomis Šv.

Petro lietuvių parapijos bažnyčioj, So. Bostone. Tolimesnis minėjimas Lietuvių Piliečių djos salėj So. Bostone prasidės 3 val. popiet. Dalyvaus Vliko pirm. dr. K.J. Valiūnas. Meninę programą atliks solistė Birutė Aleksaitė, akomponuojant prof. Jeronimui Kačinskui. Organizacijos bažnyčioj ir salėj dalyvauja su vėliavomis. Minėjamą rengia ir visus atsilankyti kviečia LB Bostono apylinkė.

Tomas Žičkus, anksčiau gyvenęs ir mokslus baigęs Bostone, geologas ir hidrologas, dabar dirba North Carolinos valstijos National Weather Service įstaigoj kaip potvynių kontrolės viršininkas. Jam išreikšta padėka specialiaame leidiny, aprašančiame 1977 lapkričio mėnesį North Carolinėj įvykusius potvynius.

LAISVĖS VARPAS
Sekmadieniais
11:30-12:00 val. 1430 banga iš WWEL
12:10—1:00 val. 1460 banga iš WBET
Vedėjas Petras Višeinis
173 Arthur St., Brockton, MA 02402
Telef. (617) 586-7209
BOSTON, MASS. — WNSR 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:
RUGSĖJO 22 d. — \$845.00 (su vadove p. Rudžiūniene)
GRUODŽIO 22 d. — \$1045.00 (dviejų savaitių)

Grupės aplankys Vilnių, Kauną ir Trakus. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ su papildomu mokesčiu New Yorko.

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1979 M. PRASIDEDA BALANDŽIO 11 Registracijas priimame dabar

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P.O. Box 116, South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 617 268-8764

Įstaigai vadovauja: Aldona Adomonienė ir Albina Rudžiūniene. Prices are based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval. Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkom iškviatimo dokumentus.

LITO BENDROVĖ PARDUODA

1978 M. KELIONES Į LIETUVĄ

Didelis pasirinkimas iš įvairių kompanijų ir ekskursijų. Priklausant nuo maršruto, bus aplankoma:

Roma
Miunchenas
Baden-Baden
Bernas
Leningradas
Ryga
Briuselis

Paryžius
Lucerna
Ciurichas
Ženeva
Maskva
Helsinkis
Kopenhaga

Visos 2 savaitių vasaros ekskursijos įjungia VILNIŲ penkioms dienoms. Dėl informacijos kreipkitės:

LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114 ST.
RICHMOND HILL, N.Y. 11418
(212) 441-6799

A.A.
PROF. ALFONSUI GABRĖNUI

Lietuvoje 1978 liepos 15 mirus, reiškiau užuojautą jo seseriai mielai Genovaitė Kazlauskienėi, jos vyrui ir giminiems.

Aldona A. Liutienė

A.A.
IRENAI STUKELYTEI

tragiškai žuvus, jos liūdinčiai motinai Kronytei — Stukelienei ir seseriai Marytei Stukelytei-Antanėlienei nuoširdžiai užuojautą reiškia

I. Obolėnienė — Tomienė

A.A.
BALIUI GEDEIKAI

mirus, jo žmoną bei sūnų Rimą nuoširdžiai užjaučia

Mara ir Vytautas Vygantai

A.A.
JULIUI MALDUČIUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jo sūnui dr. Juliiui Maldučiui, šeimai ir artimiesiems, ir kartu liūdime.

Dana ir Jonas Bilėnai

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

V.s. Lilė Milukienė, Lietuvių Skautų Sąjungos VI-tosios Tautinės stovyklos viršininkė, ir stovyklos vadovai atsiuntė Darbininkui sveikinimus su visos vadovybės parašais.

V. s. Irena Kerelienė, LSS "Sutartinės" stovyklos, Paxton, Mass., viršininkė, vadija ir sesės atsiuntė Darbininkui sveikinimus ir skautiškus linkėjimus. Sveikinimą pasirašė gausus būrys vadovaujančių skaučių.

Tautos šventė bus minima rugsėjo 10. Minėjimą rengia LB I-oji apylinkė. Minėjimas bus Apreiškimo parapijos salėje. Pilna programa bus paskelbta vėliau.

Lietuvių Rašytojų Draugijos valdyba posėdžiavo rugpiūčio 18 Kennebunkporte, pranciškonų vasarvietėje. Šių metų grožinės literatūros knygom įvertinti numatoma sudaryti komisiją iš Los Angeles apylinkėje gyvenančių rašytojų. Kitų metų pirmoje pusėje bus prarasti naujos valdybos rinkimai.

Maironio lituanistinė mokykla naujus mokslo metus pradeda rugsėjo 9 Holy Child Jesus mokyklos patalpose, 111 St. ir 86 Ave. Richmond Hill, N.Y.

Aleksandras ir Irena Vakseliai dviejų savaitių atostogas praleido pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte. Į namus sugrįžo rugpiūčio 18.

Simo Kudirkos šaulių kuopa New York'e rugpiūčio 27, sekmadienį, 2 val. p.p. vyksta į Long Island; ten turės mažojo kalibro šaudymo pratimus. Kuopos šauliai, šaulės ir prijauciantieji šaulių veiklai kviečiami registruotis pas šaudymo vadovą š. Algirdą Jankauską, tel. (212) 849-2260 po 7 val. vak., ir pas š. K. Bačauską, tel. (212) VI 6-5543 dienos metu. Užsiregistravę šaudymo pratimą renkasi 1:30 val. p.p. prie Columbus banko (Jamaica Ave. ir Woodhaven Blvd. kampas); nuo ten mašinomis išvykstama į šaudymo vietą.

Kun. Pranas Vaseris, Melbourne lietuvių klebonas, atvyko į New Yorką ir apsisitojo lietuvių pranciškonų vienuolyne. Svečias iš Australijos pakeliui aplankė Graikiją, Švediją ir Vokietiją. Iš JAV dar lankysis Kanadoje pas savo gimines, o po to per Kaliforniją grįš prie savo pareigų Melbourne. Kun. P. Vaseris New York'e aplankė savo pažįstamus, dail. Adomo Galdiko vardo galeriją. Darbininko įstai-gas. Ypač jį domino pranciškonų spaustuvė, dabar naudojanti ofseto spausdinimo metodą. Australijoje kun. P. Vaseris daug prisideda prie "Tėviškos Aidų", Australijos katalikų savaitraščio, spausdinimo.

Solistė Gina Čapkauskienė Kultūros Židiny koncertuos spalio 28. Tą dieną bus minima lietuvių moterų katalikų organizuotos veiklos 70 metų sukaktis. Ir 25 metų sukaktis, kaip toji veikla atgaivinta išeivijoje.

Zigmas Piktorna, sulaukęs 51 m. amžiaus, mirė Kelmėje vėžio liga. Nuliūdime liko tėvas, 94 m. amžiaus, dvi seserys Kelmėje, brolis Aloyzas Šiauliuose, žmona Danutė (irgi vėžiu serganti), duktė Nijolė gydytoja, ištejęsi ir auginanti du vaikus, brolis kun. Vytautas Piktorna Brooklyne.

New Yorko Lietuvių Atletų klubas metinį pobūvį ruošia spalio 7, šeštadienį, Kultūros Židiny. Planuojant, kur ir kada po vasaros atostogų susitikti, turėkite omeny populiarią LA Klubu rudens balių.

Alfred DelliBovi, New Yorko v-jos assemblymanas, šį rudėnį kandidatuos rinkimuose į JAV kongresą. Jis pats gyvena Richmond Hill ir yra žinomas kaip uolus šios apylinkės gyventojų teisių gynėjas. Jo principai ir tradicinės pažiūros yra labai artimi lietuvių interesams.

Josephina Malinauskienė, gyvenusi Brooklyne pas savo dukterį, mirė rugpiūčio 16. Palaidota rugpiūčio 21.

Simas Kudirka bus pagerbtas pabaltiečių renginy — festivalyje, kuris įvyks rugsėjo 23 Garden State Arts Center aikštėse ir salė.

Prof. Jokūbas J. Stukas, Lietuvos vyčių garbės narys, dalyvavo Lietuvos vyčių seime, kuris vyko Syracuse, N.Y., rugpiūčio 16-20. Jo žmona Loreta vyčių seime dalyvauti negalėjo, nes buvo išvykusi į Chicago, kur šv. Kryžiaus ligoninėje buvo padaryta sunki operacija jos tėvui Povilui Kaseliui. Lietuvos vyčių seime iš New Yorko ir New Jersey apylinkių dalyvavo ir daugiau atstovų.

Stasys ir Birutė Gintautai buvo nuvykę į Los Angeles, Calif., aplankyti tėvėlių, sesutės Birutės Butkienės ir jos šeimos. Ta proga aplankė ir Californijos žymesnes vietas.

V.s. VI. Bacevičius, prieš pusmetį pasveikinęs iš Australijos vykusios skautų stovyklos, dabar Darbininkui atsiuntė sveikinimus iš VI-tosios Tautinės stovyklos, vykstančios Paxton, Mass. VI. Bacevičius išleido ir specialų atviruką.

Room for rent in Newark, New Jersey, for gentleman. Stove, refrig., utilities, linens, clean, quiet. \$85 month. Call (201) 721-0593 for information.

Virgis Viliamas, anksčiau su tėveliais gyvenęs New York'e, vėliau išvyko į Washington, D.C. Užaugęs ir baigęs mokslus, dabar gyvena Bethlehem, Pa., ir Bethlehem Steel bendrovėje eina svarbias ir atsakingas pareigas. Balandžio 22 Clevelande jis vedė Marytę Idzelytę. Daug kam buvo staigmena, kai News-week žurnalas rugpiūčio 21 išspausdino didžiulę per du centrinus puslapius Virgio ir Marytės vestuvių spalvotą nuotrauką su gražiu, lietuviams labai palankiu tekstu. Kamputy pažymėti ir skelbėjai — Martin Marietta bendrovė. Šių metų pradžioj Virgis kreipėsi į Darbininką, klausdamas, kur galima išspausdinti lietuviškus kvietimus vestuvėms. Netrukus filmuotojas Troy Lumpkin iš Van Dugdale agentūros teiravosi, kur galėtų nufilmuoti lietuviškas vestuves. Darbininko redakcija mielai nurodė Virgio ir Marytės adresą. Štai ir vėl turim gražios propagandos lietuviškam reikalui. Tas pats paveikslas išspausdintas ir New Yorker žurnale.

Aras, New Yorko lietuvių žuvautojų ir medžiotojų klubas, spalio 22, sekmadienį, 4 val. popiet Kultūros Židiny rengia šeimyninę vakarienę nariams ir jų šeimoms bei kviestiniams svečiam. Šiuo metu vyksta specialios loterijos bilietų platinimas. Pusė iš loterijos surinktų pinigų bus paskirta loterijos piniginiam laimėjimui, o antra pusė bus panaudota nupirkti dovanom. Dovanomis bus atžymėti sėkmingiausi klubo žuvautojai ir medžiotojai. Loterijos traukimas vyks vakarienės metu.

Nikolai Chiaurov, New York'e senokai begirdėtas bosas, kilęs iš Bulgarijos, šį sezoną vėl bus girdimas Don Carlo operoj. Jis atliks Pilypo antrojo vaidmenį.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųdami prenumeratos mokesį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

14 dol. — S. Balsys, Brooklyn, N.Y.

Po 7 dol. — O. Abramavičius, Belgija, A. Lingienė, Redford, Mich., W. Achenbach, Waterbury, Conn., B. Baroniūnas, New Hyde Park, N.Y., A.E. Os-lapas, Richmond Hill, N.Y.

Po 5 dol. — R. Novak, Huntington Park, Calif., A. Zupka, St. Petersburg, Fla., A. Grabauskas, Cliffside Pk., N.J.

Po 4 dol. — Z. Bacevičius, Brooklyn, N.Y., P. Lolis, Brooklyn, Mass.

3 dol. — A. Gražulis, Clifton, N.J.

Po 2 dol. — E. Gailūnas, Brooklyn, N.Y., A. Bartkus, Shirley, Mass., P. Purnas, Lyndon, Kansas, J. Kundrotas, Bayside, N.Y., J. Puzin, Roselle Park, N.J., A. Tylius, Washington, D.C., K. Marchus, Sarasota, Fla., J. Krivickas, Richmond Hill, N.Y.

1 dol. — A. Mateika, St. Petersburg Beach, Fla.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

ATOSTOGOS PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖJE

Pranciškonai visus lietuvius kviečia atostogauti jų vasarvietėje Kennebunkporte, Maine. Šis pajūris garsus amerikiečiuose savo kurortiniais patogumais. Pranciškonų vasarvietė arti Atlanto. Pastatai kasmet gerinami, aplinka lietuviška, buto ir maisto kainos žemesnės kaip kitur.

Sezonas prasideda liepos 1 ir baigiasi rugsėjo 4. Oras tuo laiku šiltas ir gražus. Čia patogų atostogauti per visą sezoną, o ne tik paskutines dvi liepos ir pirmąsias dvi rugpiūčio savaites. Tada gali pritrūkti kambarių. Pranciškonai nori per visą sezoną turėti svečių — panašiai, kaip būna amerikiečių vasarvietėse.

Visais informacijų reikalais reikia kreiptis šiuo adresu: Franciscan Guest House, Kennebunkport, Maine 04046. Tel. 207 967-2011.

Lietuvos vyčių seime rugpiūčio 19 Syracuse, N.Y. Iš k.: seimo rengimo komiteto pirmininkas Frank Petrauskas, vysk. V. Brizgys, kongresmanas Samuel Stratton, Syracuse diecezijos vysk. F. Harrison. Nuotr. W.A. Sidtis

NAUJA LIETUVOS VYČIŲ VADOVYBĖ

Lietuvos vyčių 65-asis seimas įvyko Syracuse, N.Y., rugpiūčio 16-20. Dalyvavo 250 asmenų iš 13 Amerikos valstijų; jų tarpe — vysk. Vincentas Brizgys, Syracuse vyskupas F. Harrison, prel. J. Neverauskas, marijonų provincijolas kun. J. Dambrauskas, JAV kongreso atstovas Samuel Stratton, kun. A. Jurgelaitis, OP, kun. J. Pakalniškis.

Seime vyčiai išrinko naują centro valdybą.

Nauju pirmininku išrinktas Philip Skabeikis, gyv. Richmond Hill, N.Y. Dvasios vadu perrinktas tėvas A. Jurgelaitis, OP. Vicepirmininkai: Ann Marie Kassel iš Chicago, Jonas Adomėnas iš New Yorko ir Joseph White iš South Bostono.

Protokolų raštininke išrinkta Eva Kazokas iš Scrantono. Iždininkė — Teresa Trainis iš Bridgeporto. Iždo sekretorė — Teresė Strolia iš Chicago. Iždo globėjos: Isabella McKinley

iš Amsterdamo, N.Y., ir Helen Shields iš Philadelphijos.

Kiti centro komiteto nariai: lietuviškų reikalų komisijos pirm. kun. K. Pugevičius, liet. kultūros komisijos pirm. Stasys Vaičaitis iš St. Claire, Pa., ritualo komisijos pirm. Kunegunde Coach, stipendijų komisijos pirm. Walter Svekla, ryšininkė su spauda Eva Migonytė iš Washingtono, D.C.

Kitas vyčių suvažiavimas numatytas Chicagoj 1979 rugpiūčio 16-19.

OKUPOOTOS LIETUVOS DAINININKAM LANKANTIS AMERIKOJ

Lietuvoj, nors ir okupuotoj, gražiai reiškiamasi muzikos ir kitų menų srity. Žinoma, tai ne Maskvos nuopelnas. Tai pačios lietuvių tautos kūrybiniai laimėjimai.

Yra ten ir puikiai besireiškiančių dainininkų-solistų. Kai kurie jų lankosi ir Amerikoje, dainuoja lietuviams išeiviam. Būtų mieli svečiai, jei už jų nugarų ne-

stovėtų Maskva, kuri savo šėtoniškiem tikslam naudoja ir tokias angeliškas priemones, sire-nų balsais bandančias užliūliuoti išeivijos budrumą.

Iš tokio Maskvos geraširdiškumo, žinoma, galima ir pasijuokti. Tam tikslui čia pateikiame Balio Pavabalio satyrinis eilėraštis.

Ekskursija į Kennebunkport, Maine

Tradicinė rudens ekskursija autobusu pas T. Pranciškonus įvyks rugsėjo 2-3-4.

Autobusas išeina nuo Kultūros Židinio, 341 Highland Blvd., Brooklyne, rugsėjo 2 d., 9 val. ryto ir pakeliui sustos prie Šalinskienės šermeninės 84-02 Jamaica Ave., Woodhavene. Grįžtama rugsėjo 4 vakare.

Kelionė, nakvynė ir 5 kartus valgis — asmeniui 65 dol. Kelionės reikalais skambinti T. Petriui (212) 827-1351, Marytei Šalinskienei 296-2244. Gautas patogus autobusas. Anksčiau užsiregistravę gali pasirinkti vietas.

KUR DINGO DAINOS APVALAINOS?

Kur dingo dainos apvalainos? Kur tos melodijos Maskvos? Tiesiog baisu, kaip viskas mainos!

Gal ir Maskvos nebėr gyvos? Gal vaikšto be galvos? ..

Ar ne Maironio vėl gadyne? Graži tu, mano Lietuva! Neišgalvos galva medinė, Kodėl graži, kodėl sava ... Neišgalvos galva ...

Nesu lietuvis toks jau didis. Greičiau esu nei šioks, nei toks. Tačiau Maskva mane išgydys: Ji su manim dainuos ir šoks. Širdis mylėt išmoks.

Ir štai atsiunčia ji solistą. Tik, rodos, trūksta jam kai ko: Jis nedainuoja "Tri tankista", Neužgiedos nė "Suliko" Ir nesakys, dėl ko.

Nejau užmiršo net "Katiušą", Gražiausią dainą iš visų, Lyg, rodos, neigtų brolių rusų Perdėm lietuviškų balsų? Žmogau, tiesiog baisu!

Nusivylimas lieka didis. Kame tos dainos? Kas išgydys? L.Ž.

VISI KVIEČIAM! ..

ANTRĄ RYTINIO PAKRAŠČIO PABALTIEČIŲ FESTIVALĮ

ŠEŠTADIENĮ, RUGSĖJO 23
GARDEN STATE ARTS CENTRE
PRIE GARDEN STATE PARKWAY,
EXIT 116, HOLMDEL, N.J.

PLAZA PROGRAMA 1 val. popiet

- Jaunimo dainos ir šokiai
- Skandinavų šokėjų pasirodymas
- Liaudies ir modernaus meno paroda
- Tipiški pabaltiečių valgiai

SCENOS PROGRAMA 5 val. popiet

- Lietuvių šokių ir dainų pygnė atlieka "Liepsna", "Tryptinis" ir "Aušrinė" šokėjų grupės, "Vilijos" moterų kvartetas ir "Perkūno" vyrų choras
- Latvių "Kolibri" liaudies ansamblis
- Estų moterų gimnastika, tenoras ir pianistai

BILIETA! — \$8, 6, 5, 4, 3 — gaunami pas Reginą Meliniene, 13 Fawn Dr., Matawan, N.J. 07747, tel. - 201 566-0761

ANGELŲ KARALIENĖS PARAPIJOS 90 METŲ SUKAKTIS

MINIMA

rugsėjo 17, sekmadienį

11 VAL. IŠKILMINGOS PAMALDOS, KONCELEBRACINĖS MIŠIOS PARAPIJOS BAŽNYČIOJE

2 VAL. POPIET SUKAKTIES MINĖJIMAS, PIETŪS, PROGRAMA IR ŠOKIAI KULTŪROS ŽIDINYJE

Bilietus reikia užsisakyti iš anksto parapijos raštinėje arba telefonu (ST 2-2086) ar pas M. Shalins (telefonas 296-2244)

Klebonas kun. A. Petrauskas ir kun. V. Piktorna kviečia visus dalyvauti pamaldose ir sukaktuvių pietuose